

Notulen van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Van Lanschot NV, gevestigd te 's-Hertogenbosch, gehouden op donderdag 15 mei 2014 te 's-Hertogenbosch

---

1. Opening

De voorzitter, de heer De Swaan, opent om 14.00 uur de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

De voorzitter constateert dat alle wettelijke en statutaire voorschriften met betrekking tot het oproepen en houden van deze Algemene Vergadering van Aandeelhouders in acht zijn genomen. Ook constateert hij dat de vergadering is opgeroepen door een aankondiging via de website van Van Lanschot op 2 april 2014. Bij deze aankondiging is de agenda met de toelichting daarop, de bijlagen en de procedure voor deelname aan deze vergadering gepubliceerd. Op diezelfde dag is ook het jaarverslag 2013 gepubliceerd. Daarnaast hebben de stukken vanaf 2 april 2014 ter inzage gelegen op het kantoor van Van Lanschot in 's-Hertogenbosch.

De voorzitter meldt dat het totale geplaatste aandelenkapitaal van Van Lanschot op de registratiedatum, 17 april 2014, 41.016.668 euro bedroeg, verdeeld in evenzoveel aandelen van elk één euro. Elk aandeel vertegenwoordigt één stem. Op de 46.580 certificaten van aandelen die Van Lanschot op de registratiedatum zelf hield, kan op deze vergadering geen stem worden uitgebracht.

Vervolgens constateert de voorzitter dat 100% van het totale geplaatste kapitaal dat stemgerechtigd is, is aangemeld voor deze vergadering. Hij meldt dat tijdens deze vergadering 40.970.088 stemmen kunnen worden uitgebracht.

De voorzitter deelt mee dat een aantal personen als gast aanwezig is bij deze vergadering. Dat zijn onder meer:

- de heer Smit (Ernst & Young), de externe accountant,
- de heer Visser (Allen & Overy), de notaris, en
- mevrouw Meijer, voorzitter van de ondernemingsraad.

Hij merkt op dat de heer Meiss als secretaris van deze vergadering fungeert en wordt bijgestaan door mevrouw Van Vlerken.

Voordat de voorzitter overgaat tot de behandeling van het volgende agendapunt, doet hij eerst een aantal huishoudelijke mededelingen. Hij verzoekt een ieder die het woord neemt om zijn of haar naam te noemen en eventueel de naam van de aandeelhouder die wordt vertegenwoordigd ten behoeve van de verslaglegging.

Met het oog op de vergaderorde verzoekt de voorzitter een ieder die het woord neemt, maximaal vijf minuten te spreken. Daarna stelt de voorzitter graag anderen in de gelegenheid om het woord te nemen. Mocht blijken dat iemand meer tijd nodig heeft om vragen te stellen of opmerkingen te maken, dan zal de voorzitter de desbetreffende persoon daartoe later alsnog de gelegenheid bieden, nadat eerst andere aanwezigen de gelegenheid hebben gehad aan het

woord te komen. Tevens verzoekt de voorzitter de aanwezigen om hun mobiele telefoons uit te schakelen of op stil te zetten.

Met betrekking tot het stemmen deelt de voorzitter mee dat certificaathouders zelf het stemrecht uitoefenen op de aandelen die Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot voor hen houdt. Bij het tekenen van de presentielijst bij de ingang hebben de certificaathouders een stemvolmacht ontvangen van het administratiekantoor. Daarnaast was het voor certificaathouders en de aandeelhouder mogelijk om een steminstructie aan een onafhankelijke derde te geven. Deze steminstructies worden geadmistreerd door SGG Financial Services B.V.

De voorzitter gaat over naar agendapunt 2.

2. Jaarverslag 2013

2a) Bericht van de Raad van Commissarissen

De voorzitter stelt voor om de agendapunten 2a) Bericht van de Raad van Commissarissen, 2b) Jaarverslag van de Raad van Bestuur over 2013 en 2c) Stand van zaken uitvoering strategie, gezamenlijk te behandelen. Na de toelichting op de stand van zaken van de uitvoering van de strategie, zal hij de aanwezigen de gelegenheid bieden om vragen te stellen aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.

De voorzitter wil deze vergadering graag beginnen met een aantal observaties vanuit de Raad van Commissarissen. Hij constateert dat hij de aanwezigen kan begroeten in betere omstandigheden dan een jaar geleden. De Raad van Bestuur is onder leiding van Karl Guha gestart met de uitvoering van de vorig jaar gepresenteerde strategie. Dit is een ingrijpende transformatie, gericht op de versterking van de positionering als onafhankelijke, gespecialiseerde wealth manager. Binnen het strategische kader van wealth management richten Van Lanschot en Kempen & Co zich met hun dienstverlening op private banking en institutionele klanten.

Er is een duidelijke keuze gemaakt voor drie kernactiviteiten: Private Banking, Asset Management en Merchant Banking. De afbouw van de zakelijke kredietportefeuille is ondergebracht bij een vierde bedrijfsonderdeel, de Corporate Bank.

De uitvoering van de strategie geschiedt met focus, toewijding en discipline en verloopt volgens plan. De resultaten van de bank in 2013 waren bemoedigend, zeker gezien de voortdurende moeizame economische omstandigheden. De bank was - ondanks de voorziening voor de herstructurering - winstgevend en ze heeft haar balans aanzienlijk versterkt. De toegenomen soliditeit blijkt met name uit de sterk gestegen kapitaalratio's. Ook de liquiditeitspositie van de bank is uitstekend, zo laat de voorzitter weten.

Van Lanschot investeert in de kwaliteit van de dienstverlening, zowel in de front office als in de operationele ondersteuning. Er zijn nieuwe commerciële initiatieven binnen de Private Bank, zoals de geslaagde lancering van Evi en de verdere focus op speciale categorieën zoals ondernemers, health care en business professionals & executives. Uit onderzoek blijkt dat de klanttevredenheid grosso modo op hetzelfde niveau is gebleven, of is verbeterd. De voorzitter merkt op dat dat in een jaar van transformatie een groot compliment is voor de medewerkers en het management.

De voorzitter wijst erop dat de steun van de aandeelhouders bij deze transformatie cruciaal is. Het was heel goed om tijdens de aandeelhoudersvergadering van vorig jaar te zien dat niet alleen de institutionele, maar ook de particuliere aandeelhouders de ingezette koers steunen. De strategie moet leiden tot waardecreatie voor alle stakeholders. Voor de klanten, medewerkers, de samenleving als geheel, maar zeker ook voor de aandeelhouders van Van Lanschot. Het dividendvoorstel, dat later in de vergadering in stemming wordt gebracht, is daar een reflectie van.

Het winstherstel, de versterkte balans en het dividend zijn belangrijke en verheugende resultaten. Maar Van Lanschot realiseert zich uiteraard dat deze reis nog maar net begonnen is. Van Lanschot ligt goed op koers, maar een belangrijk deel van de uitvoering van de strategie ligt nog voor haar.

De voorzitter geeft aan dat hij niet voor niets in zijn inleiding sprak over een ingrijpende transformatie. Er worden duidelijke, harde, en soms pijnlijke keuzes gemaakt. Er worden maatregelen genomen om het kostenniveau te verlagen. Dat leidt er onder andere toe dat medewerkers hun baan verliezen. Dit is een onvermijdelijk gevolg van de veranderingen die nodig zijn voor de toekomst van de bank. De Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur zien er op toe dat dit op een zorgvuldige en verantwoorde manier plaatsvindt. Ook wordt er een flinke inspanning geleverd om boventallige medewerkers te helpen bij het vinden van een nieuwe functie binnen of buiten de bank. Tegelijkertijd wordt er veel geïnvesteerd in de ontwikkeling en groei van de medewerkers die blijven. Zij bepalen en dragen het succes van de bank in de toekomst.

De voorzitter meldt dat de aanwezigen dadelijk meer details krijgen over de resultaten in het afgelopen jaar en de voortgang die is geboekt met de strategie. Hij benadrukt dat de Raad van Commissarissen van Van Lanschot de gekozen koers van harte ondersteunt. De voorzitter heeft er alle vertrouwen in dat Van Lanschot met Karl Guha en zijn team –bestaande uit de leden van de Raad van Bestuur en de directie van Kempen & Co – de juiste mensen op de juiste plaats heeft.

De voorzitter merkt op ook zeer verheugd te zijn met de voorgenomen benoeming van Richard Bruens in de Raad van Bestuur. Ook dat is een onderwerp ter bespreking op deze vergadering en bij het desbetreffende agendapunt zal een nadere toelichting gegeven worden. Hij vindt het echter belangrijk om te onderstrepen dat Private Banking als kernactiviteit vertegenwoordiging verdient in het bestuur. Met de benoeming van Richard Bruens wordt daar naar de mening van de Raad van Commissarissen op de juiste wijze invulling aan gegeven.

Voor het bericht van de Raad van Commissarissen verwijst de voorzitter naar de pagina's 49 t/m 53 van het jaarverslag 2013. Daar is een toelichting te vinden op de activiteiten van de Raad van Commissarissen en haar commissies in 2013.

De voorzitter geeft aan graag over te gaan op de bespreking van het afgelopen jaar door de Raad van Bestuur. Allereerst zal Constant Korthout, Chief Financial Officer/Chief Risk Officer, ingaan op de cijfers van 2013. Dit is agendapunt 2b. Daarna zal Karl Guha de voortgang die geboekt is met de strategie toelichten. Dit staat geagendeerd als agendapunt 2c.

Na de toelichtingen van Constant Korthout en Karl Guha geeft de voorzitter de aanwezigen graag de gelegenheid om vragen te stellen over agendapunten 2a, 2b en 2c. De voorzitter geeft het woord aan Constant Korthout.

2b) Jaarverslag van de Raad van Bestuur over 2013

De heer Korthout zal eerst een toelichting geven op de resultaten over 2013, die Van Lanschot twee maanden geleden gepubliceerd heeft. Daarnaast wil hij kort stil staan bij de trading update over het eerste kwartaal, die vanochtend is gepubliceerd. Hij doet dit aan de hand van een aantal slides.

De eerste slide laat een aantal hoofdpunten van 2013 zien. De heer Korthout bespreekt als eerste het hoofdpunt 'winstherstel in 2013'. Over het jaar 2013 is een nettowinst van € 33,5 miljoen gerapporteerd. Indien een aantal eenmalige baten en lasten niet worden meegerekend, resteert een winst van € 38,9 miljoen. Om dit getal in perspectief te zien, geeft de heer Korthout aan dat het onderliggende resultaat over 2012 € 11,1 miljoen bedroeg. In het onderliggende resultaat heeft Van Lanschot dus een forse progressie gemaakt in 2013 ten opzichte van 2012. Het kostenprogramma had in 2013 het beoogde effect. De kosten zijn per saldo verlaagd met 6%. Hij herinnert dat er ook in 2012 een kostenverlaging van ongeveer 3% is gerealiseerd. Dit betekent dat de kosten van de bank in twee jaar al met al met zo'n kleine 10% zijn verlaagd.

Een tweede hoofdpunt van 2013 is de groei in client assets. Met client assets wordt bedoeld al het vermogen dat Van Lanschot in spaar- en depositogelden en effecten onder beheer heeft voor haar klanten. Deze client assets zijn in 2013 gestegen naar een niveau van € 53,5 miljard. In 2012 was dat nog € 52,3 miljard.

Een derde hoofdpunt van 2013 betreft de versterking van de balans. De Core Tier I ratio is gestegen van 11% in 2012 naar 13,1% in 2013. Deze forse stijging is gerealiseerd door het realiseren van winst, het afbouwen van kredietverlening en het optimaliseren van modellen. Van Lanschot voldoet aan alle Basel III eisen. Het gaat daarbij onder meer omde leverageratio en de liquiditeitsratio's en dat hij deze dadelijk nog laat zien.

Een laatste hoofdpunt van 2013 betreft de uitvoering van de strategie. Die ligt op koers. Vorig jaar zijn er bij de presentatie expliciet enkele lange termijndoelstellingen geformuleerd die in 2017 dienen te zijn gerealiseerd. Deze zien op de aspecten; kapitaal, return on equity en efficiency. De realisatie van die lange termijn doelstellingen ligt nog steeds op koers.

De heer Korthout stapt over naar een aantal belangrijke punten uit de activiteiten van 2013. Wat betreft de Private Bank is de ingezette transformatie voortgezet. Er zijn drie nieuwe serviceconcepten geïntroduceerd; Personal Banking, Private Banking en Private Office. Van Lanschot heeft Evi, de online beleggingscoach, geïntroduceerd. Dat zal de meeste van de aanwezigen niet ontgaan zijn. De groei in discretionaire mandaten is doorgezet. Inmiddels is 40% van het vermogen dat Van Lanschot voor haar klanten beheert ondergebracht in discretionaire mandaten waar Van Lanschot het beheer over voert. Tot slot is Van Lanschot, stap voor stap, bezig met een vereenvoudiging van het productaanbod.

Bij de Asset Manager, Kempen Capital Management, was er de afgelopen jaren een forse groei. Die heeft zich ook in 2013 voortgezet. Kempen Capital Management is in staat om steeds weer nieuwe klanten aan te trekken, ook internationaal. De Merchant Bank laat over 2013 een stijging van meer dan 20% van de inkomsten ten opzichte van 2012 zien. Ook hier zie je dat Kempen in staat is om de niches waar zij zich op focust, verder te versterken, ook in internationaal opzicht. De heer Korthout concludeert dat alle kernactiviteiten die hij zojuist heeft genoemd een bijdrage hebben geleverd aan het winstherstel dat Van Lanschot heeft gerapporteerd over 2013.

De heer Korthout gaat terug naar de cijfers over 2013. Hij heeft eerder laten weten dat het onderliggend resultaat in 2012 € 11,1 miljoen en in 2013 € 38,9 miljoen bedraagt. Door middel van een slide met een grafiek laat hij zien waar de belangrijkste verschillen tussen het resultaat over 2012 en 2013 zitten. Hij licht toe dat over 2013 de provisiebaten voor € 18,1 miljoen bijdragen aan de winstgroei over 2013. De provisiebaten zijn met name gestegen doordat de client assets zijn gestegen. Daarnaast zijn klanten in 2013 actiever gaan beleggen. Daar staat tegenover dat de rentebaten € 19,3 miljoen lager zijn. De rentemarge staat zowel in euro's als in basispunten onder druk. Van Lanschot heeft last van de lage marktrente. Van Lanschot heeft in 2013 bewust gewerkt aan de verdere diversifiëring van haar funding. Die transitie heeft geleid tot wat druk op de rentemarge, maar tegelijkertijd is Van Lanschot ook actief aan de slag gegaan met het herprijzen van haar kredieten in de zakelijke portefeuille. De eerste stappen daarvoor zijn in 2013 gezet en daarmee wordt in 2014 onverkort verder gegaan. Vervolgens staat de heer Korthout stil bij de ontwikkeling van de kosten. Lagere kosten dragen voor € 22,4 miljoen bij aan het resultaat. In 2013 is er een forse stap gezet bij de kostenverlaging. Exclusief de activiteiten die "ge-insourced" zijn, is dit ook gepaard gegaan met een formatiereductie in 2013 van meer dan 100 fte. De laatste component van de grafiek die de heer Korthout toelicht betreft de kredietvoorzieningen. Op dat gebied is een resultaatverbetering van € 16,2 miljoen te zien. De heer Korthout zal daar op terug te komen. Duidelijk is dat de kredietvoorzieningen in 2013 wat lager waren dan in 2012.

Een andere slide laat de ontwikkeling zien van de client assets, het totaal beheerd vermogen, over de laatste vijf jaren. In de client assets zijn ook het spaar- en het depositogeld inbegrepen. Over de afgelopen 5 jaar is een continue stijging van de client assets te zien. Per ultimo 2013 bedragen de client assets € 53,5 miljard. De grafiek aan de rechterkant van de slide laat de client assets zonder spaar- en depositogelden zien. Ok daar is te zien dat er sprake is van een stijging. De stijging is het grootst in het bovenste blokje. Dat betreft Kempen Capital Management, de Asset Manager. Het onderste blokje laat het discretionair beheer zien. Het discretionair beheer is ook terug te zien in het lijntje dat is weergegeven boven de rechter grafiek. Daarin is te zien dat het percentage van de beheerde assets binnen de Private Bank de afgelopen jaren gestegen is van 23% naar 40%. Dat is een gunstige ontwikkeling.

De volgende slide geeft meer informatie over de balans van de bank. De balans is redelijk eenvoudig. Het balanstotaal bedraagt € 17,7 miljard per eind 2013 en het eigen vermogen bedraagt € 1,3 miljard. Dat leidt tot een Basel III leverage ratio van rond de 5%. Dat is in nationaal en internationaal perspectief een sterke leverageratio. Op de balans is ook te zien dat Van Lanschot naast spaargeld ook gebruik maakt van kapitaalmarktfunding. Dat doet Van Lanschot met enige regelmaat omdat zij het belangrijk vindt een gediversificeerd fundingprofiel en toegang tot de kapitaalmarkt te houden. Ook in 2013 is Van Lanschot in staat geweest om een aantal keren met succes een beroep op de kapitaalmarkt te doen. Dat gebeurde zowel door securitisaties, als door de uitgifte van een vijfjaars senior obligatie.

Aan de hand van een nieuwe slide bespreekt de heer Korthout de kredietportefeuille. In de linker grafiek is te zien dat de kredietportefeuille is gedaald van € 13,5 miljard naar € 12,5 miljard, ofwel met 7%. Deze daling voltrekt zich over alle componenten van de kredietportefeuille. Bij hypotheeklen is een trend te zien die in eerdere jaren ook te zien was; klanten lossen vervroegd af. Dat leidt tot een lagere hypotheekportefeuille. Tegelijkertijd dalen ook de zakelijke financieringsportefeuille en de vastgoedfinancieringsportefeuille. De afbouw van deze laatste twee componenten is onderdeel van de strategie. Aan de rechterkant van de slide is de ontwikkeling van de dotatie aan de kredietvoorziening te zien. De heer Korthout heeft eerder al aangegeven dat deze is gedaald ten opzichte van vorig jaar. De dotatie bevindt zich met ruim € 103 miljoen nog wel op een relatief hoog niveau. De belangrijkste dalingen in de kredietvoorzieningen hebben betrekking op vastgoed. Bij de zakelijke kredieten blijft de dotatie nog hoog. Dat is ook terug te zien in de markt. Het MKB had het vorig jaar moeilijk. Deze trend over het vorig jaar is ook zichtbaar bij andere banken.

De heer Korthout geeft nog wat meer details over de kredietportefeuille. Hij wijst er op dat Van Lanschot in het vierde kwartaal van 2013 een asset quality review (AQR) heeft uitgevoerd op haar kredietportefeuille. De asset quality review richtte zich op de zakelijke kredieten en op de vastgoedkredieten van de bank. Dit betekent dat een portefeuille van ongeveer € 5 miljard is doorgelicht. De gedetailleerde analyse heeft Van Lanschot door externe partijen laten doen. Er is bij wijze van spreken post voor post naar de portefeuille gekeken. Hierbij is gekeken naar een basis-scenario en naar een stress-scenario en wat bij deze scenario's de resultaten van deze portefeuille voor de komende vijf jaar zouden zijn. De vastgoedportefeuille is bekeken door KPMG en CBRE. CBRE heeft een kwalitatieve uitspraak gedaan over het geheel van de portefeuilles. Die kwam erop neer dat de portefeuille van Van Lanschot vergeleken met de portefeuilles die zij elders ziet, in gunstige zin afsteekt bij die andere portefeuilles. De reden daarvoor is dat binnen de portefeuille van Van Lanschot een relatief laag bestanddeel aan kantoren zit en tegelijkertijd een relatief hoog bestanddeel aan woningen. Daarnaast is het vastgoed dat door Van Lanschot gefinancierd wordt relatief kleiner van omvang. Dat maakt het meer liquide. Die componenten zorgen ervoor dat de portefeuille van Van Lanschot volgens CBRE en KPMG in gunstige zin afsteekt bij wat zij elders in de markt zien. De conclusies van de doorrekening van de huidige portefeuille is dat er geen aanleiding is om de voorzieningen te verhogen. Deze voorzieningen blijken adequaat te zijn. Verder is voor de komende 5 jaar, zowel voor een basis-scenario, als voor een stress-scenario, vastgesteld dat het kapitaal dat beschikbaar is in ruime mate toereikend is om deze portefeuilles te "servicen".

De heer Korthout bespreekt de volgende slide en geeft aan dat - zoals hij al eerder heeft vermeld - Van Lanschot aan alle Basel III eisen voldoet. Per ultimo 2013 bedroeg de kernkapitaalratio 13,1% (o.b.v. Basel II regelgeving). Indien alle Basel III-elementen direct zouden worden ingevoerd - wat niet gebeurt - dan bedraagt die ratio 10,5%. Dat is nog steeds ruim boven wat vereist is. De leverage ratio bedraagt per ultimo 2013 5,1%. Zoals al eerder is gezegd, is dat ook in relatieve zin aan de hoge kant. De Liquidity Coverage Ratio bedraagt 151%, terwijl de norm 100% is. De Net Stable Funding Ratio is boven de 100% en voldoet daarmee ook aan de eisen.

De heer Korthout bespreekt dan de financiële doelstellingen voor 2017. Van Lanschot heeft vorig jaar tijdens de algemene vergadering – bij de presentatie van de strategie - een aantal financiële doelstellingen geformuleerd. Allereerst de Core Tier I-ratio. Vorig jaar is aangegeven dat de verwachting is dat deze in 2017 tenminste 15% moet bedragen. Op de slide is te zien dat de Core Tier I-ratio in 2013 is gestegen van 11% naar 13,1%. Dat is een goede ontwikkeling. Het rendement op het Core Tier I-vermogen moet uiteindelijk naar 10 tot 12%. Ook op dat gebied is door het winstherstel een stap in de goede richting gezet. De Efficiency ratio, de kosten inkomsten ratio bij de bank, moet uiteindelijk dalen naare 60 tot 65%. Deze ratio is in 2013 verbeterd van 75,6 naar 70,8%. Het feit dat de resultaten, maar vooral ook de balans, in 2013 verstevigd zijn, heeft ertoe geleid dat Van Lanschot een voorstel doet om een dividend over 2013 uit te keren. De cijfers staan dat toe. Het is ook een teken van het vertrouwen dat de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen in de toekomst van de bank hebben. Dit voorstel komt later aan de orde.

De heer Korthout bespreekt dan de ontwikkelingen in het eerste kwartaal van 2014. In de ochtend heeft Van Lanschot een trading update over het eerste kwartaal 2014 gepubliceerd. Van Lanschot publiceert geen kwartaalcijfers. In het bericht is opgenomen dat alle kernactiviteiten in het eerste kwartaal hebben bijgedragen aan de winst. De inkomsten en kosten van de bank vertonen een vergelijkbaar beeld met vorig jaar. De client assets, die zoals zojuist vermeld per eind 2013 € 53,5 miljard bedroegen, zijn gestegen naar € 55,9 miljard. Er is een instroom van institutionele mandaten en van creditgeld in het eerste kwartaal. De kernkapitaalratio is gestegen naar 13,3%. Hiervoor was een getal van 13,1% te zien en inmiddels is ook een begin gemaakt met het infasieren van de Basel III regels. Die zetten wat druk, maar tegelijkertijd is Van Lanschot toch in staat geweest om een lichte stijging te realiseren. De leverage ratio bedraagt per Q1 2014 4,8%. Daarnaast is in de trading update gemeld dat de strategie op koers ligt. Dat betreft zowel de uitvoering van de wealthmanagement strategie, als de afbouw van de zakelijke kredietportefeuilles conform plan.

De heer Korthout geeft het woord aan de voorzitter. De voorzitter dankt de heer Korthout voor zijn toelichting en geeft het woord aan de heer Guha. De heer Guha geeft een toelichting op de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de strategie.

2c) Stand van zaken uitvoering strategie

De heer Guha merkt op dat er veel gebeurd is sinds vorig jaar. De bank staat er een jaar later beter voor. Allereerst wil hij de aanwezigen bedanken voor hun steun tijdens een moeilijke periode en voor het gestelde vertrouwen in Van Lanschot. Ook bedankt hij de klanten, zijn collega's en de medewerkers van Van Lanschot. Hij geeft aan dat het afgelopen jaar geen gemakkelijk jaar was en dat hij blij is dat Van Lanschot staat waar het nu staat. Hij blikt terug op het afgelopen jaar en refereert aan de strategische review, de lancering van Evi en de veranderingen in de private bank, de ingevoerde nieuwe service concepten, de splitsing binnen de bank tussen de Corporate Bank en de Private Bank, de Asset Manager en de Merchant Bank. Daarnaast is er veel gebeurd op het gebied van IT en operations. Dat is voor buitenstaanders wellicht niet altijd zichtbaar, maar intern is ook daar veel gebeurd. Daarnaast heeft de balans ook veel aandacht gekregen; het kapitaal, de liquiditeit en de asset quality review (AQR). Het is allemaal niet makkelijk geweest, maar het was nodig. Zoals vorig jaar al is gezegd, het is een reis, geen sprint. Het is nog niet klaar, de eerste fase is achter de rug. Maar er zijn vele aspecten van de strategie die nog in de toekomst moeten worden uitgevoerd. Een belangrijk punt hierbij is het vertrouwen van de aandeelhouders in de strategie en het

management. Het dividendvoorstel is een belangrijk aspect van de ingezette ontwikkeling en spreekt het vertrouwen uit in de toekomst van Van Lanschot. De heer Guha sluit zijn toelichting af met de opmerking “The future is bright, the future is green!” Hij bedankt de aanwezigen voor hun aandacht.

De voorzitter stelt de aanwezigen in de gelegenheid om vragen te stellen over de agendapunten 2a, 2b en 2c.

Mevrouw Van Gool van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) krijgt het woord. De VBDO complimenteert Van Lanschot met de stijging die zij heeft gerealiseerd op zowel de Eerlijke Bankwijzer als de Transparantiebenchmark. Het maatschappelijk jaarverslag van Van Lanschot is naar de mening van de VBDO wederom goed leesbaar. Het geeft duidelijk aan op welke manier Van Lanschot vorm geeft aan maatschappelijk ondernemen. De inspanning die Van Lanschot levert door het gesprek aan te gaan met bedrijven die op deze thema's onvoldoende presteren, sluit uitstekend aan bij de maatschappelijke rol van de bank. Er zijn vier punten waarop de VBDO graag verbetering zou willen zien van Van Lanschot.

Het eerste punt is klimaat en energie. De president van de Wereldbank, Kim, en de directeur van het IMF, Lagarde, hebben daar nadrukkelijk uitspraken over gedaan. Mevrouw Van Gool geeft aan vragen te hebben over de “carbon bubble” risico's. Haar vraag is in hoeverre Van Lanschot al intern onderzoek heeft gedaan naar de eventuele consequenties van de “carbon bubble”, voor haar eigen portfolio. Uiteindelijk gaat het er over dat er mogelijk “stranded assets” zijn, wat kunnen betekenen dat bepaalde bedrijven overgewaardeerd zijn. De eerste vraag is of Van Lanschot hiermee bekend is. En zo niet, of Van Lanschot dan intern onderzoek wil laten doen naar wat dat betekent voor haar portfolio. De volgende vraag is hieraan gerelateerd en betreft de vraag wat de huidige verhouding aan fossiele versus hernieuwbare energie is binnen de portfolio. VBDO vraagt wat de ambities Van Lanschot op dat gebied zijn de komende 5 jaar, richting 2020. Een ander belangrijk thema voor de VBDO betreft mensenrechten. Mevrouw Van Gool benadrukt dat Van Lanschot al goed scoort. Het thema mensenrechten ziet de VBDO dit jaar als prioriteit. Ze vraagt Van Lanschot om aan te geven op welke wijze due diligence wordt uitgevoerd als het om mensenrechten gaat. Vervolgens noemt mevrouw Van Gool het beleid van Van Lanschot op het gebied van corporate governance en diversiteit en het beloningsbeleid. Ze geeft aan een indrukwekkende Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen te zien. Er is volgens de VBDO echter een onvoldoende vertegenwoordiging van vrouwen aanwezig, met name in de Raad van Bestuur. Dit doet niets af aan de kwaliteit waarop de huidige raden het bedrijf vorm geven. De VBDO vraagt zich af of en hoe Van Lanschot zich daar de komende jaren op gaat richten. Met betrekking tot het variabele beloningsbeleid merkt mevrouw Van Gool op dat verantwoord ondernemen en duurzaamheid hier niet expliciet in terugkomen. Bij andere financiële instellingen komt dat naar haar mening nadrukkelijker aan de orde.

Tot slot heeft mevrouw Van Gool nog een vraag op het gebied van maatschappelijk verantwoord belastingbeleid. Zij vraagt of op het gebied van belastingbeleid eisen aan investeringen en leveranciers worden gesteld. En zo ja, in welke vorm.

De voorzitter vraagt de heer Sevinga om de eerste twee vragen over klimaat en energie en de verhouding in de portfolio ten aanzien van fossiele en hernieuwbare energie te beantwoorden. Ook verzoekt hij de heer Sevinga de vraag over de due diligence ten aanzien van mensenrechten te beantwoorden. De voorzitter zal zelf de vragen over diversiteit en beloningsbeleid beantwoorden. Hij vraagt de heer Huisman de vraag over het maatschappelijk verantwoord belastingbeleid en leveranciers te beantwoorden. Hij neemt aan dat de VBDO

ook graag verneemt hoe Van Lanschot tegen de maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van het belastingbeleid aankijkt. Hij vraagt de heer Korthout om daar kort op in te gaan. De voorzitter geeft het woord aan de heer Sevinga.

De heer Sevinga begint met een toelichting voor de aanwezigen die wellicht wat minder bekend zijn met het jargon. De term “stranded assets” heeft betrekking op de “assets” van ondernemingen die actief zijn in de energiewinning. De gedachte daarbij is dat de olie- en gasreserves van deze ondernemingen wellicht niet allemaal kunnen worden uitgewonnen, met name als gevolg van de wereldwijde overheidsmaatregelen om de CO₂-uitstoot in te perken. Als bedrijven uiteindelijk met voorraden blijven zitten, ontstaat de vraag of die voorraden nu wel juist gewaardeerd zijn. Als de kapitaalmarkt geen of onvoldoende rekening houdt met “stranded assets” bestaat er een kans op een “asset bubble” in de kapitaalmarkt. De heer Sevinga geeft aan dat Van Lanschot het onderzoek naar “stranded assets” met belangstelling volgt. Van Lanschot meent echter dat de kwaliteit van het onderzoek nog onvoldoende is om dat in haar beleggingsbeleid te incorporeren. Maar Van Lanschot volgt het wel.

Van Lanschot heeft een kredietportefeuille en belegt gelden voor haar klanten. In de kredietportefeuille zijn er eigenlijk geen ondernemingen die actief zijn op het terrein van fossiele brandstoffen. De klanten van Van Lanschot zijn vooral actief in andere segmenten. Van Lanschot heeft wel klanten die actief zijn op het gebied van hernieuwbare energie, maar ook die groep is relatief klein. Aan de beleggingskant is het anders. Daar is de betrokkenheid bij fossiele brandstoffen groter, maar er zijn nog geen KPI's ontwikkeld om dat specifiek te volgen. Van Lanschot verwacht natuurlijk wel van haar analisten dat zij de ontwikkeling op het vlak van “stranded assets” goed volgen. Want als er inderdaad een “bubble” zou zijn, heeft dat natuurlijk ook consequenties voor de uiteindelijke rendementen. Een uitsplitsing van haar portefeuille naar fossiele brandstoffen en hernieuwbare energie heeft Van Lanschot niet. De heer Sevinga denkt ook dat het heel lastig is om die uitsplitsing te maken, met name omdat de meeste ondernemingen die actief zijn op gebied van energie in beide sectoren actief zijn. Indien de VBDO daar andere ideeën over heeft, hoort hij het graag.

De tweede vraag van mevrouw Van Gool ging over mensenrechten. Mensenrechten worden standaard meegenomen bij de kredietverlening en bij beleggingsbeslissingen. Bovendien is het een onderdeel van de “client intake”. Het zou namelijk kunnen dat een onderneming die zelf de mensenrechten niet in acht neemt, klant bij Van Lanschot wil worden. Met het “customer due diligence” beleid wordt geprobeerd dergelijke ondernemingen eruit te halen. Daar zijn specifieke vragen voor opgenomen.

Bij de kredietverlening is dit onderdeel van de VO-kredietfilter. In het maatschappelijk jaarverslag is daar meer over te lezen. Alle kredietvoorstellen worden gescreend op onder andere dit aspect van duurzame bedrijfsvoering.

Bij de beleggingen geldt hetzelfde, maar daar doet Van Lanschot dit in samenwerking met een externe consultant, GES Investment Services. De krachten worden daarmee gebundeld. Van Lanschot is in de screening van beleggingen heel actief. Zo'n 70 tot 80% van de beleggingen wordt inmiddels op duurzaamheid gescreend en één van de belangrijkste speerpunten daarbinnen zijn mensenrechten.

De heer Huisman beantwoordt de vraag over de leveranciers - de inkoopkant - en belastingen. Er vindt een screening van de leveranciers plaats, op vergelijkbare wijze als die bij klanten aan de kredietkant gebeurt. Er is hiervoor een inkoopbeleid dat op de website is gepubliceerd. In dit beleid staat dat leveranciers zich aan de wet moeten houden, inclusief de verplichting om belasting te betalen. De heer Huisman licht toe dat Van Lanschot vooral lokaal, in Nederland, inkoop. Van Lanschot is geen grote internationale partij en maakt geen gebruik

van belastingconstructies om haar inkoopkosten te verlagen. In het verleden is wel eens in de pers gekomen dat bedrijven dat bijvoorbeeld via Zwitserland zouden doen. Van Lanschot doet dat niet.

Dan krijgt de heer Korthout het woord. Hij geeft aan dat Van Lanschot in 2012 met de Nederlandse fiscus een convenant heeft gesloten in het kader van horizontaal toezicht. Dat betekent dat over en weer een bepaalde mate van transparantie wordt betracht. Daarnaast is Van Lanschot zich bewust van het feit dat CRD 4 vereist dat straks op een “country by country” basis moet worden gepubliceerd in welke landen er belasting wordt betaald en hoeveel. Van Lanschot zal dat dan ook op haar website vermelden. De heer Korthout kan echter nu al melden dat Van Lanschot sterk geconcentreerd is in Nederland en Nederland derhalve het belangrijkste belastingdomicilie voor Van Lanschot is.

De voorzitter beantwoordt de vragen over diversiteit en het bonusbeleid. Hij geeft aan dat de Raad van Commissarissen zich heel goed realiseert dat er onevenwichtigheid is ten aanzien van de man/vrouw-verdeling achter de twee tafels waar tijdens deze vergadering de leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur zitten. Naar zijn mening is de verdeling binnen de Raad van Commissarissen redelijk. Binnen de Raad van Bestuur is dat niet zo. Hij realiseert zich ook heel goed dat aan dit manco met het voorstel tot benoeming van de heer Bruens tot lid van de Raad van Bestuur, niets wordt gedaan. De Raad van Commissarissen vindt dat heel vervelend en is ook van mening dat zij zoveel mogelijk naar een betere verhouding man/vrouw in de Raad van Bestuur moet streven. Hij benadrukt echter dat de Raad van Commissarissen daar in de praktijk wel toe in staat moet zijn.

Met betrekking tot het beleid inzake variabele beloning merkt hij het volgende op. Het is bekend dat de Raad van Commissarissen op basis van nauwkeurig omschreven doelstellingen variabele beloningen aan de leden van de Raad van Bestuur kan toekennen. Deze doelstellingen van de Raad van Bestuur bestaan in beginsel voor 50% uit financiële doelstellingen en voor 50% uit niet-financiële doelstellingen. De niet-financiële doelstellingen bevatten duidelijke duurzaamheidselementen, zoals klanttevredenheid maar ook medewerkerstevredenheid. Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen worden dus ook in de doelstellingen tot uiting gebracht.

Mevrouw Van Gool geeft kort haar eerste reactie op deze antwoorden. Zij geeft aan dat alle vragen duidelijk beantwoord zijn. Ze zou graag een kleine kanttekening willen maken bij de ambitie op het gebied van energie en praat daar graag verder over. Ten aanzien van de doelstellingen voor de variabele beloning merkt zij op dat de VBDO hier eigenlijk andere vormen van duurzaamheid bedoelt. VBDO ziet - ook op andere AVA's - dat onderwerpen als klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid onder duurzaamheid worden gebracht. Dat zijn natuurlijk belangrijke thema's en deze thema's passen ook binnen de bredere interpretatie van duurzaamheid. Maar dat is niet de vorm van duurzaamheid waar de VBDO hier op doelt. Het gaat de VBDO hier om volgende generaties, om doelstellingen op het gebied van energie, de impact van investeringen in ontwikkelingslanden, doelstellingen op het gebied van mensenrechten, natuur en dergelijke. Mevrouw Van Gool vraagt of de Raad van Commissarissen daar in de toekomst ook aandacht aan wil besteden.

De voorzitter antwoordt dat de heer Sevinga zojuist heeft aangegeven dat in het beleid van Van Lanschot elementen van duurzaamheid zijn ingebracht. Hij vraagt zich af of het dan nog nodig is om deze te vertalen in hele specifieke doelstellingen voor de leden van de Raad van Bestuur. Als dergelijke elementen goed in het algemene beleid zijn opgenomen, bijvoorbeeld

in het CDD-beleid, dan zijn deze vanzelfsprekend een onderdeel van de doelstellingen voor de leden van de Raad van Bestuur.

De heer Sevinga bevestigt dat deze elementen inderdaad met elkaar samen hangen. In de stakeholderdialogen die frequent worden gehouden, is vanuit de klanten van Van Lanschot bijvoorbeeld meer aandacht gevraagd voor duurzame beleggingsfondsen. Dit betreft dan de duurzaamheid volgens het criterium van de VBDO, dus het criterium dat mevrouw Van Gool zojuist noemde. Dit is de reden waarom er het afgelopen jaar twee nieuwe “strengere” beleggingsfondsen bij Kempen zijn geïntroduceerd. Eén op het gebied van bedrijfsobligaties en één op het gebied van aandelen. Hiermee is er invulling gegeven aan een hele specifieke vraag van klanten. De heer Sevinga begrijpt goed wat de VBDO bedoelt met de engere definitie van duurzaamheid die zij hanteert. Maar de verbindingen met klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid - waar dit soort thema's ook leven - is er zeker.

Mevrouw Van Gool dankt de voorzitter en de heer Sevinga voor deze toelichting en geeft aan dat een en ander duidelijk is.

De voorzitter geeft dan het woord aan de heer Smit, die de VEB vertegenwoordigt en ook stemt namens een aantal klanten van Rabobank. De heer Smit heeft een aantal vragen over de accountantsverklaring. Hij vraagt of Ernst & Young kan aangeven welke speerpunten de accountant in zijn controle had en wat hiervan de bevindingen waren. Ook wil hij weten welke bevindingen geleid hebben tot een opmerking in de management letter.

De voorzitter stelt voor om deze vragen te behandelen bij het agendapunt waarin de jaarrekening wordt besproken. Bij dat agendapunt zal de heer Smit van Ernst & Young ook het woord voeren en waarschijnlijk worden deze punten dan al behandeld in de toelichting die de heer Smit zal geven. De heer Smit van de VEB stemt hiermee in.

Een andere vraag die de heer Smit heeft gaat over Evi, de online beleggerscoach. Hij heeft begrepen dat klanten vanaf € 10.000 euro daarmee kunnen beleggen. Hij was enigszins verbaasd over deze minimale inleg omdat Van Lanschot een paar jaar geleden heeft aangegeven alleeninteresse te hebben in rijke particulieren. Er zijn daardoor critici die zeggen dat Van Lanschot op dit punt een beetje heen en weer waait; dan weer “kleinere” klanten, dan weer alleen “grotere” klanten. Hij vraagt of hierover nagedacht is of dit beleid is. Daarnaast vraagt hij hoeveel vermogen in Evi is ondergebracht en hoe hard het groeit. Een andere vraag van de heer Smit betreft een uitspraak van 14 maart 2014 die over de zogenaamde zorgplicht van banken ging. Hij merkt op dat – zonder te veel op de details in te willen gaan – de indruk bestaat dat de zorgplicht van banken steeds meer verschuift in het voordeel van de klant. Hij vraagt wat de visie van Van Lanschot hierop is en in hoeverre dit het verdienmodel ondermijnt, dan wel de manier van zaken doen beïnvloedt. De heer Smit heeft ook een aantal vragen over de al besproken asset quality review. Hij merkt op dat die test gunstig voor Van Lanschot lijkt en vraagt of iets gezegd kan worden over de veronderstellingen die bij de stresstest zijn gemaakt. Daarnaast vraagt hij of beleggers ook inzage in het gehele rapport kunnen krijgen. Voorts vraagt hij of er bij deze stresstesten een verschil is tussen het toezicht door de ECB en DNB. Van Lanschot valt onder het toezicht van DNB en niet onder het toezicht van de ECB. Dan stapt hij over naar het onderwerp IT. Hij merkt op dat vorig jaar is gezegd dat er 36 IT-systemen waren die slecht op elkaar waren aangesloten. Hij vraagt hoe de stand van zaken op dit punt nu is; is de reorganisatie van de IT inmiddels afgerond? Een andere vraag betreft de “insourcing” van medewerkers op het gebied van IT. De laatste jaren heeft er meer “outsourcing” plaatsgevonden. Klopt zijn aanname dat “insourcing” meer

discipline vergt in die zin dat er meer sprake kan zijn van het rekken van procedures etc. om zodoende meer uren te kunnen declareren? Hij vraagt naar de visie van Van Lanschot op dit punt. Ook complimenteert hij Van Lanschot met de resultaatsverbetering ten opzichte van 2012. Hij merkt op dat in 2012 veel grote bijzondere verliesposten genomen zijn en vraagt of die toen allemaal in dat jaar genomen hadden moeten worden. Hij vraagt in hoeverre die bijzondere verliesposten te sturen zijn. Er zijn namelijk ook critici die zeggen dat verliesposten genomen worden om ervoor te zorgen dat een nieuwe CEO met een schone lei kan beginnen. Er wordt dan dus op die manier zoveel mogelijk schoon schip gemaakt, zodat de nieuwe CEO een goed visitekaartje kan afgeven. Vervolgens vraagt hij naar de personeelsreductie. Hij vraagt of deze is voltooid of dat er de komende jaren nog meer afscheid van personeel genomen moet worden. Hij merkt op dat op een gegeven moment ook de bedrijfsopbrengsten weer vergroot moeten worden. Het snijden in de kosten kan niet door blijven gaan. De zakelijke kredietverlening is afgestoten en het betalingsverkeer wordt steeds sterker gereduceerd. Buitenlandse kantoren zijn afgestoten. Er is een lagere personele bezetting op de lokale kantoren wat betekent dat er minder persoonlijk service is voor het onderste segment. Ook is er sprake van vermindering van het aantal hypotheekproducten en andere producten. Naar zijn mening kan je niet eindeloos je winst verbeteren door alleen maar in de kosten te snijden. Hij vraagt dan ook hoe Van Lanschot denkt meer opbrengsten te genereren.

De voorzitter dankt de heer Smit voor zijn vragen en geeft aan zijn vragen te verdelen over de diverse leden van de Raad van Bestuur en hemzelf. Hij vraagt aan de heer Sevinga om de vragen ten aanzien van Evi en de zorgplicht te beantwoorden. De heer Huisman vraagt hij om de vragen over de IT-systemen en de insourcing van medewerkers voor zijn rekening te nemen. De heer Korthout zal de vragen beantwoorden over de AQR, het verschil tussen DNB en ECB, het moment voor het nemen van verliezen en de personeelsreductie.

De heer Sevinga gaat in op de vraag over Evi, de online beleggingscoach. Er is nagedacht over deze nieuwe minimum inleg en dit sluit aan bij het nieuwe beleid. Vorig jaar is in deze vergadering de herziene strategie van Van Lanschot gepresenteerd en toegelicht. Een belangrijk onderdeel daarvan is de beslissing om de bank een minder exclusief en een meer inclusief karakter te geven. De bank wil zich positioneren als wealth manager. Het “managen” van vermogen - dus klanten helpen om het vermogen dat er is te beschermen en te laten groeien - is een behoefte die niet alleen leeft bij zeer vermogende klanten, maar ook bij wat minder vermogende klanten. Daarom is vorig jaar inderdaad beleidsmatig de keuze gemaakt dat de bank zich ook gaat richten op klanten met een vermogen beneden de grens van € 50.000 die Van Lanschot voorheen hanteerde. Evi is een heel efficiënt kanaal en erg van deze tijd. De mensen krijgen op een hele efficiënte manier dezelfde beleggingskeuze als andere klanten, bijvoorbeeld de institutionele klanten of de Private Banking klanten. In oktober vorig jaar is Evi gestart, zowel in Nederland als in België. De Raad van Bestuur is heel tevreden over de resultaten. Er komen duizenden nieuwe klanten en ook honderden miljoenen aan nieuw vermogen bij. De heer Sevinga stapt over naar de tweede vraag, over de uitspraak van de rechtbank inzake de zorgplicht van banken. De heer Smit gaf aan dat naar zijn mening zaken over de zorgplicht steeds meer in het voordeel van de klant worden uitgelegd en niet in het voordeel van de banken. De heer Sevinga geeft aan dat dat naar zijn mening een terechte constatering is. Hij denkt dat deze tendens op termijn ook zijn impact op de markt in zijn totaliteit zal hebben. Binnen de beleggingsdienstverlening onderscheidt Van Lanschot drie typen diensten; 1.) execution only, ofwel “zelf beleggen”, 2.) advies, ofwel “samen beleggen” en 3.) beheer, ofwel “laten beleggen”. De adviesdienstverlening – dat is waar het hier om gaat - is gecompliceerd, zeker waar het om de verantwoordelijkheid van de

klant versus de verantwoordelijkheid van de bank gaat. Dat zal er naar zijn verwachting toe leiden dat op enige termijn het adviesproduct minder groot zal worden in de totale Nederlandse markt. Klanten zullen meer gaan kiezen voor “zelf beleggen” of “laten beleggen”, en minder voor “samen beleggen”. Deze beweging is al te zien in het klantenbestand van de bank. Het is ook een beweging die bij andere banken te zien is. Van Lanschot speelt op deze trend in door beheer (“laten beleggen”) heel nadrukkelijk onder de aandacht te brengen van klanten. Het is ook terug te zien in de cijfers; 40% van het vermogen dat particuliere klanten bij Van Lanschot aanhouden zit in beheer, vroeger was dat 20%. Er is een draai van advies naar beheer in de markt te zien.

De voorzitter dankt de heer Sevinga voor deze antwoorden en vraagt de heer Huisman de vragen over IT te beantwoorden.

De heer Huisman geeft aan dat de bank nooit klaar zal zijn met IT omdat een bank voor een groot deel uit IT bestaat. En IT zal altijd in verandering blijven. Er is een IT roadmap opgesteld die een aantal jaren bestrijkt en waar een lange termijn visie achter zit. Deze wordt regelmatig geactualiseerd. Het afgelopen jaar is er een mooie vooruitgang geboekt op het gebied van IT. Er is een aantal omvangrijke trajecten afgerond. De migratie van het effectensystemen naar een nieuw platform is afgerond. Net zoals vele andere banken heeft Van Lanschot veel moeten doen in het kader van SEPA processing. Dat moment is ook gebruikt om de betaalprocessing voor zover het SEPA transacties betreft te “outsourcen” naar Equens. Rondom Evi, waar hiervoor al over gesproken is, zijn belangrijke veranderingen doorgevoerd. Het datacenter dat Van Lanschot nog in haar eigen gebouw in ‘s-Hertogenbosch had, is verplaatst naar een “state of the art” datacenter in Eindhoven. Met de 36 applicaties waar vorig jaar over gesproken is, wordt gedoeld op de kernsystemen. Het aantal kernsystemen zal niet heel veel minder worden. Wel zal een aantal kernsystemen vervangen of geïntegreerd worden. In het kader van de IT- roadmap heeft Van Lanschot besloten dat zij op bepaalde IT onderdelen meer grip wil hebben. In dat licht moet de “insourcing” gezien worden. IT is heel belangrijk voor een bank, en daarom wil Van Lanschot bepaalde kennis zelf in huis hebben. Hierdoor is er meer grip op het doorvoeren van noodzakelijke veranderingen. Dat betekent overigens niet dat Van Lanschot alles zelf moet doen. Er zal telkens een afweging gemaakt worden. Maar met betrekking tot zaken die echt de kern van de bank raken, is besloten dat Van Lanschot meer kennis in huis wil hebben.

De voorzitter dankt de heer Huisman en geeft het woord aan de heer Korthout. Hij gaat als eerste in op de vraag over de asset quality review en de veronderstellingen die hierbij zijn gedaan. Deze veronderstellingen zijn afgestemd met De Nederlandsche Bank en in het algemeen is uitgegaan van vijf jaar lang negatieve economische groei met de nodige gevolgen voor de werkgelegenheid en de huizenprijzen en vastgoedprijzen. Dat is vervolgens vertaald naar de portefeuilles. Op portefeuilleniveau wordt gekeken wat deze scenario's voor effect hebben op de kans dat kredietnemers niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Ook is onderzocht wat de schade is voor de bank als de kredietnemers inderdaad niet aan hun verplichtingen voldoen. De condities voor het stressscenario waren vrij streng. De heer Korthout geeft aan dat hij niet weet hoe deze stresstest zich verhoudt tot de ECB-stresstesten. Hij weet niet of de parameters van die stresstesten bekend zijn. Hij heeft ze in elk geval niet met elkaar vergeleken. Ten aanzien van de vraag of het mogelijk is om de rapporten in te zien, legt hij uit dat Van Lanschot geen inzage geeft in de rapporten. Hij is van mening dat Van Lanschot met het communiceren van de conclusies de kern van de zaak heeft gecommuniceerd. Naar zijn mening voert het te ver om inzicht in de portefeuilles te verstrekken door de rapporten in het geheel te publiceren. Een andere vraag van de heer Smit

betrof de resultaatverbetering van 2012 naar 2013. De vraag was of er in 2012 misschien meer verlies is genomen dan wellicht noodzakelijk was. Ter herinnering geeft de heer Korthout aan dat er in 2012 twee grote posten waren die met name het resultaat beïnvloed hebben. Dat was een goodwill-impairment en een reorganisatielast. Beide posten zijn uit het onderliggend resultaat gehaald dat de heer Korthout hiervoor in zijn presentatie hanteerde. Er is in die zin dus geprobeerd een eerlijke vergelijking te maken. Voor beide lasten geldt dat deze noodzakelijk waren. De goodwill-impairmenttest is in 2012 uitgevoerd en leidde tot de conclusie dat een impairment noodzakelijk was. Ook de reorganisatielast was er in 2012. Er is dus niet geprobeerd om bepaalde lasten van het ene jaar naar het andere jaar te verslepen. De heer Korthout gaat over naar de vraag over de kostenreductie. De heer Korthout merkt op dat de vraag uit twee onderdelen bestond: 1.) Waar staat Van Lanschot in het kostenreductieproces en 2.) in hoeverre zit er spanning tussen enerzijds het versimpelen van de organisatie en anderzijds het hebben van groei doelstellingen. Ten aanzien van de kosten heeft Van Lanschot vorig jaar aangegeven dat zij de ambitie heeft om het absolute kostenniveau in 2017 op € 340 miljoen uit te laten komen. Het is dus een plan dat tot 2017 loopt. De heer Korthout merkt op dat de kosten over 2013 € 375 miljoen bedragen. Dit geeft aan welke slag nog gemaakt moet worden in de komende jaren; er moet nog een kostenreductie gerealiseerd worden. In een dienstverlenend bedrijf als Van Lanschot gaat dat ook gepaard met een reductie van de formatie, dat kan niet anders. De heer Smit geeft echter terecht aan dat aan de andere kant ook de business verder ontwikkeld moet worden. De investeringen op het gebied van de IT zijn al genoemd. Hiermee moet de dienstverlening verder verbeterd worden. Het blijft volgens de heer Korthout de komende jaren een “balancing act” tussen enerzijds kostenreductie en anderzijds groei realiseren.

De voorzitter wil graag nog een opmerking maken over de asset quality review. Hij verwijst naar de slides die de heer Korthout bij zijn presentatie heeft gebruikt en de uitspraak van CBRE die daarin was opgenomen: “When compared to what CBRE considers to be a regular Dutch property lender portfolio, VLB’s collateral compares favourably due to a lower representation in offices, relatively more residential property and smaller higher quality (and thus more liquid) properties.” Van Lanschot heeft in de loop der jaren altijd gezegd dat zij een prudent beleid heeft gevoerd ten aanzien van haar kredietuitzetting etc. Hoewel het daardoor in de lijn der verwachting lag, is het toch erg fijn om te horen dat een onafhankelijk derde partij als CBRE - die overigens ook overlegd heeft met De Nederlandsche Bank - tot de conclusie komt dat de portefeuille inderdaad gunstig afsteekt bij die van andere banken. Het bevestigt dat de bank door de jaren heen een prudent beleid heeft gevoerd. De bank zal daar ook mee doorgaan. De voorzitter vraagt daarna wie hij nog meer het woord mag geven.

De heer Bert Veldman, een particulier belegger, krijgt het woord. Hij heeft gelezen dat Julius Baer ook de markt van vermogensbeheer/wealthmanagement gaat betreden. Hij vraagt hoe Van Lanschot tegen deze toetreding in Nederland aankijkt. Hij vraagt of dat een belemmering voor de groei van Van Lanschot in Nederland zal zijn of dat Van Lanschot denkt dat Julius Baer vooral Nederlands geld dat nu in Zwitserland wordt beheerd in Nederland zal gaan beheren.

De voorzitter antwoordt dat Julius Baer een bestaande concurrent in Nederland overneemt, namelijk Merrill Lynch wealth management. Ze nemen een bestaande groep klanten over. Het traditionele antwoord is dan dat Van Lanschot in het algemeen blij is met elke concurrentie omdat dat Van Lanschot scherp houdt. Hij voegt toe dat in het achterhoofd ook meespeelt dat de Zwitserse private banks op dit moment zelf problemen in hun eigen land hebben. Het antwoord is in elk geval dat Van Lanschot zich er geen zorgen over maakt.

De heer Smit van de VEB krijgt weer het woord. Hij heeft nog een aantal vragen. De eerste betreft de afbouw van de zakelijk kredieten. Dat lijkt hem geen simpele zaak. Van Lanschot heeft laten weten de zakelijke kredieten af te willen bouwen die geen duidelijke link met private banking hebben. Hij vraagt zich af hoe daarmee wordt omgegaan door Van Lanschot, want er zal toch ook vaak sprake zijn van een vaag tussengebied. Hij geeft als voorbeeld een familiebedrijf. Een vader die zijn zaak aan de zoon verkoopt. Vader is of wordt beleggingscliënt maar de zoon die de zaak zal voortzetten, heeft alleen maar krediet nodig. Volgens de strategie zou de zoon geweigerd moeten worden omdat hij alleen een zakelijk krediet wil. Hij vraagt zich af hoe Van Lanschot hier mee om gaat. Zijn tweede vraag ligt in het verlengde daarvan en betreft de vraag hoe Van Lanschot de afbouw van deze kredieten ziet. Als bank kun je niet zomaar van de ene op de andere dag een zakelijk krediet opzeggen. Dat is een langjarig proces. Hij heeft dat zelf ervaren toen hij in het verleden op interim basis bij een kleine bank op last van De Nederlandsche Bank een kredietportefeuille heeft moeten afbouwen. Verder heeft hij nog een vraag over de retailfunding. Van Lanschot richt zich meer op kapitaalmarkttransacties. Maar naar de mening en ervaring van de heer Smit zelf hoeft de marge bij een verlaging van het renteniveau niet naar beneden te gaan. Kredietuitzettingen kun je minder snel bij een laag renteniveau aanpassen zodat de marges niet kleiner worden. Hij vraagt naar de mening van Van Lanschot op dit punt. Hij heeft ook een vraag over de beleggingsadviseurs. Er is gezegd dat het beleggingsadvies meer gecentraliseerd gaat worden. Hij vraagt of dit betekent dat er op lokale kantoren straks geen beleggingsadviseurs meer aanwezig zullen zijn. Als dat zo is, raak je de kern van de dienstverlening van Van Lanschot. Een andere vraag betreft de waardevermindering van panden. Afgezien van de recessie, speelt bij veel ondernemers dat ze last hebben van het online winkelen. Panden gaan daarmee hun bestemming verliezen. Hij vraagt of dit bij veel kredietrelaties van Van Lanschot speelt. Tot slot heeft hij nog een vraag over de woningmarkt. Merkt Van Lanschot dat het aantal hypotheeklen dat onder water staat, langzaam iets minder wordt? Er gaan geluiden dat de woningmarkt weer iets aan begint te trekken, maar hij weet niet of dit “whishful thinking” is of dat het reëel is.

De voorzitter merkt ten aanzien van de afbouw van de zakelijk kredieten op dat bij de presentatie van de strategie vorig jaar heel duidelijk naar voren is gebracht dat dat inderdaad geen sinecure is. Van Lanschot neemt daar ook ruimschoots de tijd voor; de afbouw is gepland gedurende de periode tot 2017. De voorzitter herinnert de aanwezigen aan de presentatie van de heer Korthout. Daarin heeft de heer Korthout aangegeven dat de kredietverlening vorig jaar een teruggang heeft laten zien van ongeveer € 1 miljard euro. Dus zelfs in de uitermate moeilijke economische omstandigheden van vorig jaar is Van Lanschot in staat geweest om de kredietportefeuille terug te dringen. De afbouw van een kredietportefeuille is volgens de voorzitter mede afhankelijk van de macro-economische omstandigheden waarin deze afbouw plaatsvindt. Als het waar is dat er sprake is van een economische opleving, zou dit betekenen dat de afbouw makkelijker zal gaan dan in de afgelopen periode met moeilijke economische omstandigheden. De voorzitter hecht eraan er op te wijzen dat de kredietportefeuille die Van Lanschot wil afbouwen, geen portefeuille met slechte kredieten betreft. Het is een gevolg van de strategiewijziging van Van Lanschot

waardoor bepaalde kredieten niet als kernactiviteit worden gezien. Daarom wordt deze kredietportefeuille afgebouwd. In veel andere gevallen zal de afbouw van een zakelijke kredietportefeuille plaatsvinden - al dan niet op verzoek van De Nederlandsche Bank - omdat de bank in kwestie het niet zo goed doet en omdat de kredietportefeuille niet gezond is. Dit is een hele andere situatie dan wanneer je als bank een kredietportefeuille wilt afbouwen omdat het niet langer in je strategie past. De voorzitter concludeert dat de afbouw van de portefeuille een moeilijke klus is, maar dat deze afbouw verschilt van de situatie waar de heer Smit op doelt.

De heer Sevinga merkt ten aanzien van de afbouw van de kredietportefeuille nog op dat Van Lanschot richting haar klanten helder en transparant is over wat zij op termijn wil bereiken. De bank gaat met haar klant in gesprek. De bank heeft een termijn van 4 jaar om haar doelstelling te bereiken. De doelstelling is om de portefeuille te halveren en niet om hem geheel te laten verdwijnen. Dat geeft dus wel wat ruimte. Het voorbeeld dat de heer Smit gaf is volgens de heer Sevinga een voorbeeld van de praktijk van alledag. Volgens de heer Sevinga wordt in zo'n geval wel een krediet verstrekt. Het is inderdaad een grijs gebied dat heel herkenbaar is.

De voorzitter voegt hier nog aan toe dat als de vader in dit geval zou horen dat de bank geen krediet aan zijn zoon wil verstrekken, de kans groot is dat de vader niet langer klant van de bank wenst te zijn. In die zin is er dan dus een koppeling aanwezig voor de bank. De voorzitter gaat vervolgens in op de vraag over de eventuele waardevermindering van panden ten gevolge van online verkoop. De voorzitter verwijst weer naar de asset quality review die al meerdere malen genoemd is. Hieruit is gebleken dat de portefeuille gezond is, dat er ruim voldoende kapitaal aanwezig is om zelfs in uitermate grote stressomstandigheden problemen op te vangen. Daaronder valt ook dit element van potentiële waardevermindering ten gevolge van de digitalisering van verkoop. De voorzitter noemt het uitdrukkelijk een potentiële waardevermindering omdat hem duidelijke aanwijzingen voor dergelijke waardedalingen niet bekend zijn.

De vraag over de retailfunding wordt door de heer Korthout beantwoord. Hij geeft aan dat ruim 80% van de kredietportefeuille van de bank door retailfunding – funding door spaarders en deposanten – wordt gefinancierd. Het punt hierbij is dat de prijsbeweging aan de debet- en creditkant van de balans niet altijd synchroon loopt. Veel zakelijke kredieten zijn gebaseerd op tarieven die afgeleid zijn van de euriborrente. De euriborrente is op dit moment extreem laag. Aan de andere kant is er bij het spaar- en despositogeld sprake van een competitieve markt, waar spaarrentes worden betaald die ver boven de euriborrente liggen. Die dynamiek wordt uiteraard zo goed mogelijk gemanaged. Maar het aanpassen van de spaarrentes wordt onder andere door de markt geleid, terwijl het aanpassen van de kredietcondities bij klanten tijd vergt. De heer Korthout gaat ook in op de vraag over hypotheekleningen die onder water staan. De hypotheekportefeuille van Van Lanschot bedraagt € 6 miljard. Deze portefeuille is atypisch in die zin dat de gemiddelde hypotheek hoger is dan bij de andere banken. Dat laat onverlet dat er soms ook klanten zijn die een hypotheeklening hebben voor een bedrag dat hoger is dan de huidige waarde van hun huis. Vaak hebben klanten echter ook andere middelen tot hun beschikking om aan hun verplichtingen te voldoen waardoor er geen acute problemen ontstaan.

De voorzitter vraagt of er nog meer vragen zijn naar aanleiding van agendapunt 2. Aangezien er niemand van de aanwezigen meer vragen bij dit agendapunt heeft, gaat hij over naar agendapunt 3.

3. Jaarverslag 2013

3a) Uitvoering beloningsbeleid 2013

De voorzitter geeft aan dat dit nieuwe agendapunt voortvloeit uit wetgeving die per 1 januari 2014 in werking is getreden. Voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening dient de uitvoering van het beloningsbeleid over het afgelopen boekjaar besproken te worden. In het Remuneratierapport en in de toelichting op de jaarrekening van Van Lanschot is de bezoldiging over 2013 van de leden van de Raad van Bestuur en de leden van de Raad van Commissarissen uiteengezet. Het Remuneratierapport is te vinden op de website van Van Lanschot. De toelichting op de jaarrekening is te vinden op de pagina's 194 t/m 197 van het jaarverslag van Van Lanschot.

De voorzitter vervolgt dat de aan de leden van de Raad van Bestuur betaalde vaste salarissen en overige bijdragen in lijn zijn met het door de aandeelhoudersvergadering vastgestelde beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur. De bedragen die aan de leden van de Raad van Commissarissen zijn betaald, zijn gebaseerd op de door de aandeelhoudersvergadering vastgestelde vergoedingen. Over 2013 hebben de leden van de Raad van Bestuur geen variabele beloning ontvangen. Al voordat de beoordeling van de performance van de Raad van Bestuur had plaatsgevonden, hebben de leden van de Raad van Bestuur aangegeven dat zij het niet passend vonden om een variabele beloning te ontvangen over een jaar waarin de bank een uitgebreide transformatie heeft ondergaan. Deze transformatie is gepaard gegaan met aanzienlijke kostenbesparingen, die voor een deel gerealiseerd werden door het reduceren van arbeidsplaatsen. Omdat een aanzienlijk aantal medewerkers boventallig is geworden, hebben de leden van de Raad van Bestuur aan de Raad van Commissarissen laten weten geen prijs te stellen op een variabele beloning over 2013. De Raad van Commissarissen heeft daarop besloten geen variabele beloning over 2013 toe te kennen aan de leden van de Raad van Bestuur.

De voorzitter licht toe dat het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur in beginsel één keer in de vier jaar opnieuw beoordeeld wordt. De laatste keer dat deze beoordeling heeft plaatsgevonden was in 2010. Het beloningsbeleid is daarna gewijzigd voor technische aspecten die samenhangen met wijzigingen in wet- en regelgeving. De overeengekomen beloning is gedurende deze vier jaar niet gewijzigd omdat de Raad van Commissarissen het vanuit het oogpunt van continuïteit en rechtszekerheid voor de desbetreffende leden van de Raad van Bestuur niet gewenst acht om het beloningsbeleid tussentijds aan te passen. In beginsel zou het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur voorafgaand aan deze vergadering opnieuw beoordeeld worden, aangezien de termijn van vier jaar na de vorige beoordeling is verstreken. De voorzitter geeft echter aan dat gelet op de recente wetsvoorstellen met betrekking tot beloningen voor financiële ondernemingen, de Raad van Commissarissen besloten heeft om de agendering van het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur voorlopig met een jaar uit te stellen.

Tot slot geeft de voorzitter nog aan dat de persoonlijke doelstellingen voor ieder lid van de Raad van Bestuur voor het boekjaar 2014 door de Raad van Commissarissen zijn vastgesteld op advies van de Remuneratiecommissie. Volgens het beloningsbeleid bestaan deze doelstellingen voor 60% uit financiële doelstellingen en voor 40% uit niet-financiële doelstellingen. De Raad van Commissarissen heeft besloten om het percentage financiële doelstellingen voor 2014 te verlagen van 60% naar 50%. Dit biedt de mogelijkheid om dit jaar meer aandacht te besteden aan de operationele doelstellingen die hoofdzakelijk betrekking

hebben op de uitvoering van de strategische heroriëntatie. De doelstellingen voor 2014 bestaan voor 50% uit financiële doelstellingen en voor 50% uit niet-financiële doelstellingen. De niet-financiële doelstellingen bestaan voor 20% uit operationele doelstellingen, voor 20% uit niet-operationele doelstellingen en voor 10% uit persoonlijke doelstellingen.

De voorzitter vraagt wie het woord wenst over dit onderwerp.

De heer Smit krijgt het woord en geeft een compliment voor het feit dat de Raad van Bestuur heeft afgezien van een variabele beloning over 2013. Hij merkt op dat het moeilijk is om in je eigen salaris te moeten snijden, maar dat het gezien de omstandigheden heel begrijpelijk is. Hij vraagt wanneer de aangekondigde herziening van het beloningsbeleid geagendeerd gaat worden, tijdens de algemene vergadering van volgend jaar of al eerder. Ook vraagt hij wanneer er met de voorbereidingen daarvan begonnen wordt. Een andere vraag van hem betreft de kredietverlening aan de leden van de Raad van Bestuur. Hij heeft gelezen dat aan de leden van de Raad van Bestuur ook hypothecaire leningen worden verstrekt. Hij veroordeelt dat niet, maar wijst er wel op dat daar bij banken verschillend over gedacht wordt. Bij sommige banken worden geen hypothecaire kredieten aan leden van de Raad van Bestuur verstrekt. Hij meent dat hier verschillende meningen over bestaan. Ook heeft hij gelezen dat het interestniveau voor de leden van de Raad van Commissarissen de commerciële tarieven betreft, terwijl het interestniveau voor de leden van de Raad van Bestuur niet het commerciële niveau heeft. Hij vraagt naar de reden voor dit verschil.

De voorzitter antwoordt op de laatste vraag dat dat komt omdat de leden van de Raad van Bestuur tegen personeelsvoorwaarden krediet kunnen krijgen. Dat geldt niet voor de leden van de Raad van Commissarissen. Het antwoord op de eerste vraag is volgens de voorzitter afhankelijk van de vraag wanneer de regering duidelijkheid biedt over de nieuwe wetgeving, waardoor de consequenties voor het remuneratiebeleid duidelijk zijn. Dan kan er begonnen worden met de voorbereidingen. Het moet bijvoorbeeld nog duidelijk worden of de toekomstige wetgeving per 1 januari 2015 of per 2016 ingevoerd gaat worden. Het tijdstip waarop het beloningsbeleid moet worden gewijzigd is dus mede afhankelijk van de snelheid waarmee het parlement de wetgeving aanvaardt. Daar is het wachten op.

De voorzitter vraagt wie hij nog meer het woord kan geven. Mevrouw Van Gool krijgt het woord en geeft aan dat Van Lanschot op de Eerlijke Bankwijzer rood scoort op het punt van het bonusbeleid. De enige rode score die Van Lanschot heeft. Voor de duidelijkheid voegt zij hieraan toe dat rood niet goed is. Ze leest de drie zinnen voor die hierover zijn opgenomen: "Het bonusbeleid van Van Lanschot is slecht (2). De bonus van de Raad van Bestuur is terug te vorderen bij wanprestatie (geldt niet voor senior management). De bonus is voor 40% gebaseerd op niet-financiële doelstellingen (bijvoorbeeld klanttevredenheid), maar impact op de samenleving ontbreekt. Het beleid geldt ook niet voor alle dochterondernemingen." Mevrouw van Gool weet niet op welk jaar dit stuk tekst gebaseerd is. Ze geeft aan twee opmerkingen en een vraag te hebben. Ten eerste merkt ze op dat ze het bijzonder vindt dat de Raad van Bestuur zelf heeft aangegeven geen variabele beloning te willen ontvangen. Niet iedereen zou dat gedaan hebben. Het getuigt van een bepaalde vorm van bewustwording die de VBDO meer hoopt te gaan zien bij bedrijven. De andere opmerking is een advies. Als Van Lanschot zorgt voor een goede communicatie met de mensen van de Eerlijke Bankwijzer en ervoor zorgt dat zij over de juiste informatie beschikken, kunnen zij deze goed weergeven op hun website. De volgende keer is er dan positievere communicatie over de bank. De vraag die zij heeft, heeft betrekking op de zinsnede "het beleid geldt ook niet voor alle dochterondernemingen" Ze vraagt of dit kan worden toegelicht; is er inderdaad sprake van

verschillend beleid?

De voorzitter merkt allereerst op dat hij enigszins verbaasd is dat iedereen het zo toejuicht dat er geen variabele beloning aan de leden van de Raad van Bestuur wordt betaald. Hij had er rekening mee gehouden dat aandeelhouders het niet zouden begrijpen, met name omdat de Raad van Bestuur het afgelopen jaar fantastisch werk heeft verricht: een mooie kapitaalsverbetering, een fantastische liquiditeit, een winstgevendheid die toegenomen is en er wordt opnieuw dividend uitgekeerd. Dat ondanks deze successen vanuit de Raad van Bestuur is voorgesteld om geen variabele beloning uit te keren, vindt de Raad van Commissarissen een eerbaar voorstel. Zij heeft het dan ook overgenomen. Maar het verbaast de voorzitter enigszins dat – in elk geval de twee aandeelhouders die zojuist aan het woord zijn geweest – het zo toejuichen dat er geen variabele beloning wordt betaald. Hij vervolgt dat Van Lanschot ervoor zal zorgen dat alle gegevens die nodig zijn om een juiste voorstelling van zaken te geven bij de Eerlijke Bankwijzer, verstrekt zullen worden.

Mevrouw van Gool merkt op dat het niet uitbetalen van bonussen geen speerpunt van de VBDO is dit jaar. Ze vindt de daad echter wel passen bij de geest van de discussie die momenteel over de financiële sector wordt gevoerd. Naar haar mening zijn de basissalarissen ook niet verkeerd. Ze zou graag nog een reactie willen hebben op het punt van de verschillende dochterondernemingen.

De voorzitter geeft aan dat Van Lanschot een groot aantal dochterondernemingen heeft die in verschillende onderdelen van de financiële dienstverlening actief zijn. Daarnaast zijn ze ook in verschillende geografieën actief. Van Lanschot voert een terughoudend beleid ten aanzien van salariëring en variabele beloning, maar wil er ook voor zorgen dat de juiste mensen op de juiste plaats en op het juiste moment aanwezig zijn om de klanten te bedienen. Van Lanschot voldoet aan alle verplichtingen ten aanzien van “disclosure” van het beloningsbeleid. De voorzitter is er geen voorstander van om dieper op dit punt in te gaan dan waartoe de regelgeving Van Lanschot verplicht.

Mevrouw Van Gool vraagt of dit betekent dat de voorzitter niet verder in wil gaan op individuele dochterondernemingen. De voorzitter geeft aan dat dat klopt.

De heer Smit wil nog graag een eventueel misverstand wegnemen. Hij heeft niet bedoeld te zeggen dat er geen variabele beloningen uitgekeerd zouden mogen worden. Naar zijn persoonlijke mening gaat de komende regelgeving zelfs veel te ver, zeker als de internationale context erbij wordt betrokken. Hij gunt bankiers op zich wel een variabele beloning maar hij vindt de matiging in deze moeilijke tijden in algemene zin plezierig.

Omdat niemand meer het woord over dit onderwerp wenst, stapt de voorzitter over naar agendapunt 3b.

3b) Vaststelling jaarrekening 2013

De voorzitter geeft graag de heer Smit van Ernst & Young, de externe accountant, de gelegenheid om de werkzaamheden toe te lichten die Ernst & Young heeft verricht in het kader van de controle van de jaarrekening.

De heer Wouter Smit laat weten dat hij namens Ernst & Young, de externe accountant van Van Lanschot, aanwezig is en dat hij net als vorig jaar graag van de gelegenheid gebruik wil

maken om zijn rol als externe accountant kort toe te lichten. Deze toelichting kan hij geven omdat Ernst & Young schriftelijk door Van Lanschot van haar geheimhoudingsplicht ontheven is. Ernst & Young controleert de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening van Van Lanschot NV over 2013 en geeft een verklaring bij de Wft-staten van de bank. Vroeger heette dat de maandstaat. De heer Smit legt uit hoe Ernst & Young deze controles uitvoert. De controle aanpak is "Top Down en Risk Based". Deze aanpak is in lijn met de Nederlandse en Internationale standaarden voor controle. De risico inschatting en "scoping" vormt het audit plan. Dit auditplan wordt besproken met de Audit- en Compliancecommissie en de Raad van Commissarissen. Ernst & Young heeft gedurende het jaar zeer frequent contact met diverse afdelingen binnen de bank, zoals Financial Control, Risk Management en Juridische Zaken. Ook heeft Ernst & Young geregeld contact met de leden van de Raad van Bestuur, leden van de Audit- en Compliancecommissie en de overige leden van de Raad van Commissarissen. De relatie met Van Lanschot is volgens de heer Smit zonder meer transparant, kritisch, onafhankelijk, open en goed te noemen. Het controle bewustzijn binnen Van Lanschot kwalificeert Ernst & Young als goed.

De heer Smit licht toe waarop de controle plaatsvindt. Ernst & Young is niet alleen de accountant van de bank van Van Lanschot in Nederland. Zij is tevens de accountant van Kempen & Co N.V. en van de vestigingen van Van Lanschot in België en Zwitserland. Daar heeft zij dus ook teams die gedetailleerde instructies ontvangen. Op basis van deze instructies voeren die teams hun werkzaamheden uit en rapporten zij terug naar het team in Nederland. Deze rapportages worden besproken, ook met Van Lanschot. Ernst & Young heeft een uitgebreid team met vele specialisten. Zij zorgt ervoor dat het team voldoende sector kennis heeft, onafhankelijk van Van Lanschot is en voldoet aan de opleidingseisen. De specialisten waar de heer Smit aan refereerde zijn onder andere specialisten op het gebied van pensioenen, waardering, vastgoed maar bijvoorbeeld ook op gebied van IT.

De heer Smit benoemt zes aandachtspunten bij de controle van de jaarrekening in 2013. De eerste is pensioenen. Daarbij is met name goed gekeken of de wijziging van de wetgeving onder IFRS goed is toegepast door de bank. Het tweede aandachtspunt betreft de reorganisatievoorziening als gevolg van de nieuwe strategie. Het gaat over de vragen of de berekeningen conform IFRS zijn gemaakt en of worden de juiste kosten worden geboekt. Het derde punt betreft de kredietvoorzieningen en een belangrijk onderdeel daarvan de - al besproken - AQR. In het bijzonder is naar de kredietvoorzieningen in het commercieel vastgoed segment gekeken. De betrouwbaarheid van de IT en de controle omgeving is het vierde aandachtspunt. Als vijfde aandachtspunt is gekeken naar de funding, liquiditeit en kapitaal. Het laatste punt betreft de "going concern assumption" van de bank op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld. Vervolgens bespreekt de heer Smit de nieuwe accountantsverklaring. De NBA, de accountantsberoepsvereniging, heeft het afgelopen jaar een pilot uitgevoerd met een nieuwe controleverklaring waarin de elementen die de heer Smit tijdens deze vergadering zelf heeft toegelicht, worden opgenomen. Die nieuwe verklaring heeft Ernst & Young besproken met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. De nieuwe stijl controleverklaring is nog niet verplicht en er is nog geen heel duidelijk beeld over wat daar precies in zou moeten staan. Zodra de nieuwe verklaringstijl verplicht is – naar verwachting volgend jaar – zal deze ook bij Van Lanschot worden toegepast. Dan gaat de heer Smit over naar het onderwerp materialiteit. De materialiteit die Ernst & Young hanteert bij de controle is vastgesteld op basis van internationale standaarden voor accountantscontrole. Zo is er bijvoorbeeld bij de berekening rekening gehouden met het feit dat Van Lanschot beursgenoteerd is.

De voornaamste doelstelling van de controle is om het getrouwe beeld van de jaarrekening vast te stellen. De controle wordt zo ingestoken dat Ernst & Young een hoge mate van

zekerheid kan bieden dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft. Een getrouw beeld betekent dat de jaarrekening is opgesteld conform de daartoe gehanteerde normen en geen fouten van materieel belang bevat. Een fout wordt geacht van materieel belang te zijn indien die de besluitvorming van de lezer van de jaarrekening zou beïnvloeden. Niet voor alle posten of gecontroleerde bedragen wordt dezelfde materialiteit gehanteerd. Bij bepaalde toelichtingen wordt bijvoorbeeld geen rekening gehouden met materialiteit, zoals het beloningsbeleid, omdat de nauwkeurigheid van die toelichtingen als zodanig daarom vraagt. Alle door Ernst & Young geconstateerde en niet gecorrigeerde verschillen boven de € 600.000 worden schriftelijk aan de Raad van Commissarissen gecommuniceerd. Ernst & Young beoordeelt of schattingen en aannames in de jaarrekening redelijk zijn en in overeenstemming zijn met IFRS. Ernst & Young kan geen uitspraak doen of een bepaalde individuele schatting conservatief of juist agressief is. Naast de controleverklaringen schrijft Ernst & Young onder andere een management letter en een accountantsverslag. In die managementletter beschrijft zij haar bevindingen en aanbevelingen aangaande de interne controle omgeving van de bank. De heer Smit geeft aan dat Ernst & Young heel tevreden is met de wijze waarop het management daar opvolging aan geeft. Het accountantsverslag gaat in op de formele aspecten zoals bijvoorbeeld de onafhankelijkheid maar ook op de inhoud van specifieke controlebevindingen en eventueel resterende controleverschillen. De managementletter en het accountantsverslag worden besproken met de Raad van Bestuur, de Audit- en Compliancecommissie en de Raad van Commissarissen. De inhoud van de management letter en het accountantsverslag doen geen afbreuk aan de controleverklaring. Ernst & Young is van mening dat de jaarrekening 2013 van Van Lanschot een getrouw beeld geeft van de financiële situatie per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013. Om die reden heeft zij een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarrekening van Van Lanschot. Tot slot merkt de heer Smit op dat de uitingen van Van Lanschot in het jaarverslag inclusief de uitingen die betrekking hebben op corporate governance door Ernst & Young beoordeeld zijn en dat zij geen materiële onjuistheden of strijdigheden met de door hen gecontroleerde jaarrekening hebben geconstateerd. Zij hebben tevens vastgesteld dat alle wettelijk vereiste informatie in de jaarrekening is opgenomen.

De voorzitter dankt de heer Smit voor deze toelichting en vraagt wie het woord wenst.

De heer Smit van de VEB vraagt het woord en stipt aan dat volgens de VEB Ernst & Young de enige zou zijn die nog niet vooruit loopt op de nieuwe wetgeving en nog niet met de nieuwe verklaring werkt. Hij vindt het dan ook plezierig om te horen dat hier beweging in zit. Hij vraagt of er aanbevelingen door de accountant zijn gedaan en of er nog punten in de management letter stonden ten aanzien waarvan verbetering plaats kan vinden. En zo ja, of deze zijn of worden opgevolgd.

De voorzitter citeert hierop de woorden van de heer Smit van Ernst & Young "In de management letter beschrijven wij onze bevindingen en aanbevelingen aangaande de interne controle omgeving van de bank. Wij zijn tevreden over de opvolging door het management". Daaruit blijkt dat de verbeteringen of aanbevelingen die de externe accountant voorstelt 1.) of op een goede wijze zijn uitgelegd en er geen verbeteringen nodig zijn, of 2.) geconstateerd is dat inderdaad verbeteringen nodig zijn en deze als zodanig zijn toegepast door het management.

De voorzitter vraagt of er nog meer vragen zijn over agendapunt 3b. Dat blijkt niet het geval waarna de voorzitter over gaat tot stemming over de vaststelling van de jaarrekening 2013. Zoals gebruikelijk begint hij met de tegenstemmen en met diegenen die zich van stemming

wensen te onthouden. Hij vraagt wie tegenstemt. Er is niemand die tegenstemt. Dan vraagt hij wie zich van stemming wenst te onthouden. De heer Smit geeft aan zich voor 966 stemmen te onthouden van stemming. De voorzitter merkt op dat hij aanneemt dat de overige stemgerechtigden voor het voorstel stemmen. Dit betekent dat de vergadering met meerderheid van stemmen het voorstel steunt en besloten heeft de jaarrekening over 2013 vast te stellen.

De voorzitter stapt over naar agendapunt 3c.

3c) Voorstel tot uitkering van een dividend van € 0,20 per aandeel in contanten op de gewone aandelen A

De voorzitter verwijst naar de toelichting bij dit agendapunt. Gelet op het behaalde resultaat over 2013 en de solide kapitaalpositie van Van Lanschot, is het voorstel om weer een dividend te betalen aan de aandeelhouders van Van Lanschot. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 8.185.250 uit te keren aan de houders van gewone aandelen A. Dit betekent dat het dividend over 2013 per gewoon aandeel A € 0,20 zal bedragen. Dit komt overeen met een pay-out ratio van 28%. Het dividend zal in contanten betaalbaar worden gesteld op woensdag 28 mei 2014. De ex dividend datum is maandag 19 mei 2014 en de record datum is woensdag 21 mei 2014. De voorzitter vraagt wie het woord wenst.

De heer Smit van de VEB spreekt graag zijn waardering uit voor dit voorstel. De voorzitter dankt hem daarvoor.

Aangezien er geen verdere vragen zijn, gaat de voorzitter over tot stemming over het voorstel tot uitkering van een dividend van € 0,20 per gewoon aandeel A. Hij begint met de tegenstemmen en met diegenen die zich van stemming wensen te onthouden. Hij vraagt eerst eventuele tegenstemmers om hun hand op te steken. Er zijn geen tegenstemmen. Dan vraagt hij of iemand zich van stemming wenst te onthouden. Niemand wenst zich van stemming te onthouden. De voorzitter constateert dat het voorstel met algemene stemmen is aangenomen en dat de vergadering conform het voorstel besloten heeft om een dividend van € 0,20 per aandeel in contanten op de gewone aandelen A uit te keren.

De voorzitter gaat over naar agendapunt 4.

4. Kwijting Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

4a) Voorstel om aan de leden van de Raad van Bestuur kwijting te verlenen voor het gevoerde bestuur in het boekjaar 2013

De voorzitter stelt het voorstel aan de orde om aan de leden van de Raad van Bestuur kwijting te verlenen voor het door hen gevoerde bestuur in het boekjaar 2013. Het betreft het bestuur voor zover daarvan blijkt uit de jaarrekening of uit informatie die op een andere wijze voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening aan de algemene vergadering is verstrekt. De voorzitter vraagt wie het woord wenst te hebben.

Hij gaat over tot stemming omdat niemand het woord wenst. Hij begint met de tegenstemmen en met diegenen die zich van stemming wensen te onthouden. Hij vraagt eerst eventuele tegenstemmers om hun hand op te steken. Er zijn geen tegenstemmen. Dan vraagt hij of iemand zich van stemming wenst te onthouden. Niemand wenst zich van stemming te

onthouden. De voorzitter constateert dat het voorstel met algemene stemmen is aangenomen en de vergadering conform het voorstel besloten heeft om aan de leden van de Raad van Bestuur kwijting te verlenen voor het door hen gevoerde bestuur in het boekjaar 2013.

De voorzitter gaat over naar agendapunt 4b.

4b) Voorstel om aan de leden van de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor de uitoefening van hun toezicht op het gevoerde bestuur in het boekjaar 2013

De voorzitter stelt het voorstel aan de orde om aan de leden van de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor de uitoefening van het toezicht op het gevoerde beleid in het boekjaar 2013. Het betreft het toezicht op het gevoerde beleid voor zover daarvan blijkt uit de jaarrekening of uit informatie die op een andere wijze voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening aan de algemene vergadering is verstrekt. De voorzitter vraagt wie het woord wenst te hebben.

Aangezien niemand het woord wenst te voeren, gaat de voorzitter over tot stemming. Hij vraagt eerst eventuele tegenstemmers om hun hand op te steken. Er zijn geen tegenstemmen. Dan vraagt hij of iemand zich van stemming wenst te onthouden. Niemand wenst zich van stemming te onthouden. De voorzitter constateert dat het voorstel met algemene stemmen is aangenomen en de vergadering conform het voorstel besloten heeft om aan de leden van de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor hun taakuitoefening in het boekjaar 2013.

De voorzitter gaat verder met agendapunt 5.

5. Samenstelling van de Raad van Bestuur

De voorzitter geeft aan graag eerst de punten 5a en 5b te willen behandelen en daarna de aanwezigen de gelegenheid te willen geven om hierover vragen te stellen of opmerkingen te maken.

5a) Kennisgeving van de voorgenomen herbenoeming van de heer C.T.L. Korthout tot lid van de Raad van Bestuur.

De voorzitter deelt mee dat Constant Korthout per 27 oktober 2010 benoemd is tot lid van de Raad van Bestuur voor een periode van vier jaar. De Raad van Commissarissen geeft kennis van de voorgenomen herbenoeming van Constant Korthout tot lid van de Raad van Bestuur van Van Lanschot N.V. De Raad van Commissarissen heeft het voornemen om de heer Korthout per vandaag te herbenoemen tot het einde van de dag van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Van Lanschot N.V. die in 2018 gehouden zal worden.

5b) Kennisgeving van de voorgenomen herbenoeming van de heer A.J. Huisman tot lid van de Raad van Bestuur

De voorzitter deelt mee dat Arjan Huisman per 6 mei 2010 benoemd is tot lid van de Raad van Bestuur voor een periode van vier jaar. De Raad van Commissarissen geeft kennis van de voorgenomen herbenoeming van Arjan Huisman tot lid van de Raad van Bestuur van Van Lanschot N.V. De Raad van Commissarissen heeft het voornemen om Arjan Huisman per vandaag te herbenoemen tot het einde van de dag van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Van Lanschot N.V. die in 2018 gehouden zal worden.

De voorzitter vraagt wie hij het woord mag geven over de agendapunten 5a en 5b. Mevrouw Van Gool van de VBDO merkt op dat de VBDO vergelijkbare agendapunten vaak ter stemming op de agenda ziet staan in plaats van ter bespreking. Zij voegt hieraan toe dat deze opmerking de waardering voor de kwaliteit van de huidige en toekomstige bestuursleden onverlet laat.

De voorzitter antwoordt dat vanwege het feit dat Van Lanschot N.V. een structuurvennootschap is, de benoeming van de leden van de Raad van Bestuur door de Raad van Commissarissen geschiedt en niet door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De voorzitter vraagt of anderen het woord wensen te voeren. Dit is niet het geval. Hij gaat over naar agendapunt 5c.

5c) Kennisgeving van de voorgenomen benoeming van de heer R.P. Bruens tot lid van de Raad van Bestuur

De voorzitter deelt mee dat de Raad van Commissarissen kennis geeft van het voornemen om Richard Bruens te benoemen tot lid van Raad van Bestuur van Van Lanschot. Hij vraagt de heer Bruens, die in de zaal aanwezig is, om even te gaan staan. De Raad van Commissarissen is voornemens om de heer Bruens per vandaag te benoemen tot lid van de Raad van Bestuur tot het einde van de dag van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Van Lanschot N.V. die in 2018 gehouden zal worden. De heer Bruens heeft van 1991 tot 2007 diverse managementfuncties binnen ABN Amro bekleed. In 2007 werd hij lid van Raad van Bestuur van de Renaissance Group. Vanaf 2010 was hij - tot zijn overstap in 2013 naar Van Lanschot - onder andere als Managing Director werkzaam voor ABN Amro Private Banking International. Voor verdere informatie verwijst de voorzitter graag naar het CV van de heer Bruens dat als bijlage 1 bij de agenda van deze vergadering is gepubliceerd. De heer Bruens is per 1 augustus 2013 in dienst getreden bij F. van Lanschot Bankiers N.V. als algemeen directeur Private Banking. Na zijn indiensttreding bij Van Lanschot is hij verantwoordelijk geworden voor alle private banking activiteiten van Van Lanschot. Met de voorgenomen benoeming van de heer Bruens blijft het aandachtsgebied Private Banking op het juiste niveau geborgd binnen de Raad van Bestuur. Dit is van groot belang aangezien Private Banking een essentieel onderdeel is van de strategie om van Van Lanschot te positioneren als wealth manager.

De voorzitter licht toe dat de Raad van Commissarissen zeer verheugd is met de komst van de heer Bruens naar Van Lanschot en het voornemen om hem te benoemen tot lid van de Raad van Bestuur. Zijn achtergrond en ervaring maken hem bij uitstek geschikt om de private banking activiteiten van Van Lanschot te leiden. De Raad van Commissarissen is ervan overtuigd dat hij een grote bijdrage zal leveren aan de uitvoering van de strategie om de positie van Van Lanschot als gespecialiseerde, onafhankelijke wealth manager te versterken.

De beloning van de heer Bruens is in overeenstemming met het beloningsbeleid van de leden van de Raad van Bestuur dat op 6 mei 2010 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is vastgesteld en de wijzigingen die daarna in dat beleid zijn aangebracht ter implementatie van de Regeling Beheerst Beloningsbeleid Wft 2011. Indien het beloningsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur in de toekomst wijzigt, zal de beloning van de heer Bruens conform dat beleid wijzigen zolang hij lid van de Raad van Bestuur is. Voor meer details verwijst de voorzitter graag naar de toelichting bij dit agendapunt. De voorzitter vraagt wie hij het woord kan geven.

De heer Smit van de VEB geeft aan in persoonlijke zin niets tegen de voorgenomen benoeming te hebben, maar wel geïnteresseerd te zijn naar de mening van Van Lanschot over de tendens die bij veel ondernemingen te zien is. Hij doelt op de tendens dat het aantal leden van de Raad van Bestuur wordt teruggebracht van meerdere bestuursleden naar twee bestuursleden met alleen een CEO en CFO. Hij vraagt zich af hoe Van Lanschot hier tegenaan kijkt, gelet op de huidige uitbreiding van de Raad van Bestuur naar vijf leden.

De voorzitter antwoordt dat vandaag al meerdere keren is aangegeven dat de bank in een transformatie fase zit. De heroriëntatie van de bank naar wealth manager, met een grote nadruk op private banking, asset management en merchant banking. Een ander onderdeel van de transformatie is een nadere aansluiting tussen Van Lanschot en Kempen. In deze transitiefase wordt ook naar de structuur van de top van de bank gekeken, onder andere naar de omvang en de vormgeving daarvan. Als daar wijzigingen uit voort zullen vloeien, zal dat naar buiten gebracht worden.

De voorzitter vraagt of er nog meer vragen of opmerkingen zijn. Niemand wenst het woord, waarop de voorzitter overgaat naar agendapunt 6 van de agenda.

6. Samenstelling van de Raad van Commissarissen

6a) Kennisgeving vacature en profiel; gelegenheid tot het doen van een aanbeveling

De voorzitter laat weten dat volgens het rooster van aftreden de tweede benoemingstermijn van de heer Van Lanschot na afloop van deze vergadering eindigt. Voor de vacature die hierdoor in de Raad van Commissarissen ontstaat, is een individuele profielschets opgesteld. Deze profielschets is als bijlage 2 bij de agenda voor deze vergadering opgenomen. De heer Van Lanschot heeft aangegeven voor herbenoeming beschikbaar te zijn. Voor de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Van Lanschot bestaat het gewoon recht van aanbeveling van de ondernemingsraad. De ondernemingsraad heeft aangegeven geen persoon aan te bevelen voor de vacature. De Algemene Vergadering voor Aandeelhouders heeft ook het recht om personen aan te bevelen voor de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Van Lanschot. Vandaar dat de voorzitter de aanwezigen hierbij de gelegenheid biedt om personen aan te bevelen om als commissaris door de Raad van Commissarissen te worden voorgedragen.

De voorzitter vraagt of iemand het woord wenst. Hij constateert dat er geen personen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden aanbevolen, en gaat over naar het volgende agendapunt.

6b) Voorstel tot herbenoeming van de heer G.P. van Lanschot als lid van de Raad van Commissarissen

De voorzitter licht toe dat op grond van de aandeelhoudersovereenkomst die gesloten is tussen LDDM Holding en Van Lanschot, LDDM Holding een aanbevelingsrecht heeft aan de Raad van Commissarissen voor de vacature die in de Raad van Commissarissen ontstaat door het aflopen van de benoemingstermijn van de heer Van Lanschot. LDDM Holding heeft aan de Raad van Commissarissen laten weten dat zij de heer Van Lanschot aanbeveelt voor herbenoeming als commissaris. De Raad van Commissarissen heeft de aanbeveling van LDDM Holding graag overgenomen en draagt de heer Van Lanschot daarom voor voor herbenoeming als commissaris.

De Raad van Commissarissen is van mening dat met de voordracht van de heer Van Lanschot invulling wordt gegeven aan de gewenste kennis, ervaring en competenties zoals die zijn vermeld in de individuele profielschets die voor de vacature is opgesteld. De heer Van Lanschot heeft kennis van en affiniteit met financiële instellingen, opgedaan tijdens zijn loopbaan bij ABN Amro en zijn commissariaat bij Van Lanschot. In de verschillende functies die hij na zijn loopbaan bij ABN Amro heeft bekleed, heeft hij veel bestuurlijke en organisatorische kennis en ervaring opgedaan. De inbreng van de heer Van Lanschot is gedurende de afgelopen 8 jaar van veel waarde geweest voor de Raad van Commissarissen. Voor meer informatie verwijst de voorzitter naar de toelichting bij dit agendapunt. De voorzitter laat weten dat bij herbenoeming van de heer Van Lanschot Van Lanschot N.V. twee commissarissen heeft die als niet-onafhankelijk worden beschouwd in de zin van best practice-bepaling III.2.2 van de Corporate Governance Code. Dat zijn de heer Van Lanschot en mevrouw Kersten. Voor zover er sprake zou zijn van stemming over een onderwerp in de vergadering van de Raad van Commissarissen waarbij voor de heer Van Lanschot een tegenstrijdig belang zou kunnen spelen, zal hij niet aan de beraadslaging van de Raad van Commissarissen deelnemen. De heer Van Lanschot zal benoemd worden voor vier jaar. De nieuwe benoemingstermijn loopt af op de dag van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders die in 2018 gehouden zal worden.

De voorzitter vraagt wie hij het woord mag geven.

Mevrouw Van Gool wil graag twee punten aanstippen. Als eerste het punt van de diversiteit dat eerder is genoemd. Als tweede het door de voorzitter al genoemde punt van twee niet onafhankelijke commissarissen in de zin van de Corporate Governance Code. Dit is de reden dat de VBDO zich ten aanzien van dit stempunt van stemming zal onthouden. Ze laat nadrukkelijk weten dat dit niets te maken heeft met de persoon of de kwaliteiten van de heer Van Lanschot.

De voorzitter dankt mevrouw Van Gool voor deze stemverklaring en vraagt of er nog meer personen zijn die het woord willen voeren.

De heer Smit vraagt wat er gebeurt als er sprake is van tegenstrijdige belangen. Is dat dan een belemmering om deel te nemen aan de beraadslaging of is dat alleen een belemmering om deel te nemen aan de stemming?

De voorzitter deelt mede dat de heer Van Lanschot de vergaderzaal verlaat zodra er een potentieel tegenstrijdig belang is. Indien er sprake is van een tegenstrijdig belang neemt de heer Van Lanschot niet deel aan beraadslaging en uiteraard ook niet aan de stemming als er gestemd moet worden. De voorzitter vraagt of er nog meer vragen of opmerkingen zijn.

Aangezien geen van de aanwezigen het woord wenst, gaat de voorzitter over tot stemming. Hij vraagt eerst of er tegenstemmers zijn. Deze zijn er niet. Dan vraagt hij aan mevrouw Van Gool met hoeveel stemmen zij zich onthoudt van stemming en vraagt of er nog anderen zijn die zich van stemming wensen te onthouden. Er zijn geen anderen die zich van stemming wensen te onthouden. De VBDO onthoudt zich van stemming met twee stemmen. De voorzitter neemt aan dat de overige stemgerechtigden voor het voorstel stemmen en constateert dat een ruime meerderheid van de houders van certificaten en aandelen instemt met de herbenoeming van de heer Van Lanschot als commissaris. Hij feliciteert de heer Van Lanschot met zijn herbenoeming en gaat over naar agendapunt 6c.

6c) Mededeling van de vacatures die bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2015 zullen ontstaan

De voorzitter deelt mee dat volgens het rooster van aftreden op de dag van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2015 de benoemingstermijnen aflopen van mevrouw Kersten, de heer Duron, de heer Slippens en de voorzitter zelf. Ten aanzien van de vacature die door het aftreden van de heer Slippens ontstaat, bestaat een versterkt recht van aanbeveling van de ondernemingsraad als bedoeld in artikel 23 lid 3 van de statuten van Van Lanschot N.V. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal in de gelegenheid gesteld worden tot het doen van een aanbeveling voor de vacatures die in 2015 in de Raad van Commissarissen ontstaan. De voorzitter vraagt of iemand het woord wenst. Dit is niet het geval, waarna de voorzitter overgaat naar agendapunt 7.

7. Benoeming externe accountant

De voorzitter deelt mee dat eind 2012 binnen van Lanschot een grondige beoordeling heeft plaatsgevonden van het functioneren van Ernst & Young Accountants LLP als externe accountant. Op basis van die beoordeling is Ernst & Young op voorstel van de Raad van Commissarissen op 14 mei 2013 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemd tot externe accountant voor het boekjaar 2013. Gedurende 2013 hebben zich geen omstandigheden voorgedaan die een ander beeld geven over het functioneren van de externe accountant. De Raad van Commissarissen heeft daarom besloten Ernst & Young opnieuw voor te dragen voor benoeming als externe accountant van Van Lanschot voor het boekjaar 2014. De voorzitter vraagt of iemand het woord wenst te voeren.

De heer Smit merkt op dat er nieuwe wetgeving aankomt die ervoor zorgt dat per 2016 van accountant gewisseld moet worden. Hij neemt aan dat Van Lanschot zich daar op tijd over zal buigen en vraagt welke procedure Van Lanschot gaat bewandelen als deze wisseling moet plaatsvinden. Verder merkt hij op dat er een scheiding moet plaatsvinden tussen advieswerkzaamheden en controlewerkzaamheden van accountants en hij vraagt hoe Van Lanschot daarmee om gaat.

De voorzitter geeft aan dat Van Lanschot zich wat betreft de wisseling van accountant vanzelfsprekend aan de wet zal houden.

De heer Streppel, de vice voorzitter van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Audit- en Compliancecommissie, licht toe dat grotere opdrachten waarbij Ernst & Young betrokken is via de Audit- en Compliancecommissie lopen en dat daarvoor goedkeuring van de Raad van Commissarissen nodig is. Deze ziet erop toe dat de regels worden nageleefd.

De heer Smit vraagt of straks bij de wisseling van accountant uit een grotere vijver van accountants gevist moet worden of dat dat geen invloed zal hebben.

De heer Streppel antwoordt dat voor Van Lanschot duidelijk is dat er een wisseling van accountant moet plaatsvinden. Van Lanschot is zeer tevreden over Ernst & Young, maar vanwege de aanstaande wetswijziging zal een andere accountant aangesteld moeten worden. Van Lanschot zal daarvoor accountants benaderen die ervaren zijn in de controle van banken. Deze zullen gevraagd worden om een voorstel te doen. De Raad van Bestuur en vervolgens de Audit- en Compliancecommissie zullen de Raad van Commissarissen hierbij adviseren.

De voorzitter vraagt of er nog meer vragen zijn. Omdat deze er niet zijn, gaat hij over tot stemming over dit agendapunt en vraagt wie tegen het voorstel stemt. Niemand stemt tegen en er zijn ook geen personen die zich van stemming wensen te onthouden. De voorzitter constateert dat het voorstel om Ernst & Young Accountants LLP als externe accountant van Van Lanschot te benoemen voor het boekjaar 2014 met algemene stemmen is aangenomen.

Hij stapt over naar agendapunt 8.

8. Verlenen van machtiging tot inkoop van eigen aandelen of certificaten daarvan

De voorzitter laat weten dat de huidige inkoopmachtiging van de Raad van Bestuur in november 2014 afloopt. Om die reden wordt bij dit agendapunt voorgesteld om een nieuwe inkoopmachtiging aan de Raad van Bestuur te verlenen die de huidige inkoopmachtiging vervangt. De machtiging zal vanaf de dag van deze vergadering voor 18 maanden verleend worden. De machtiging houdt in dat de Raad van Bestuur volgestorte gewone aandelen of certificaten van aandelen in het kapitaal van Van Lanschot N.V. zelf kan verkrijgen door deze op de beurs aan te kopen of op een andere manier. Het verkrijgen van deze aandelen of certificaten kan tot maximaal 10% van het geplaatste kapitaal per de datum van deze machtiging, dat is 15 mei 2014. Voor het verkrijgen van deze aandelen of certificaten is toestemming van de Raad van Commissarissen nodig. De verkrijgingsprijs van de in te kopen aandelen of certificaten daarvan dient tenminste gelijk te zijn aan de nominale waarde van de aandelen én mag niet hoger zijn dan de hoogste prijs op de beurs waarop de certificaten van gewone aandelen A in Van Lanschot worden verhandeld op de dag van de aankoop.

De voorzitter vraagt wie het woord wenst te voeren. Omdat niemand het woord wenst, gaat de voorzitter over tot stemming. Hij begint met de tegenstemmers en met degenen die zich van stemming wensen te onthouden. Hij vraagt eerst degenen die tegenstemmen om hun hand op te steken. Dan vraagt hij degenen die zich van stemming wensen te onthouden om hun hand op te steken. De voorzitter constateert dat er geen tegenstemmen of onthoudingen zijn en dat het voorstel om de Raad van Bestuur wederom te machtigen tot inkoop van eigen aandelen of certificaten daarvan voor de duur van 18 maanden, te rekenen vanaf de datum van deze vergadering, met algemene stemmen is aangenomen.

De voorzitter gaat over naar agendapunt 9.

9. Verlenging bevoegdheden Raad van Bestuur

De voorzitter licht toe dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 mei 2013 de bevoegdheid van de Raad van Bestuur om besluiten te nemen om gewone aandelen uit te geven, heeft verlengd. Daaronder valt ook de bevoegdheid om rechten te verlenen tot het nemen van deze aandelen. Toen is eveneens besloten tot een verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur om besluiten te nemen om het voorkeursrecht bij uitgifte van gewone aandelen te beperken of uit te sluiten. Daaronder valt ook de bevoegdheid om het voorkeursrecht te beperken of uit te sluiten bij het verlenen van rechten tot het nemen van deze aandelen. Deze bevoegdheden lopen af in november 2014. Daarom wordt voorgesteld om deze bevoegdheden van de Raad van Bestuur voor de gewone aandelen te verlengen.

Voor een besluit van de Raad van Bestuur tot uitgifte van aandelen of tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht bij uitgifte van aandelen is de goedkeuring van de Raad van Commissarissen nodig.

9a) Verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen

De voorzitter stelt het voorstel aan de orde om de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen te verlengen tot 18 maanden na de datum van deze jaarvergadering. Dit is geregeld in artikel 6 van de statuten van Van Lanschot N.V. Het voorstel houdt ook de bevoegdheid in tot het verlenen van rechten tot het nemen van deze aandelen. De bevoegdheid van de Raad van Bestuur om deze aandelen uit te geven wordt in het voorstel beperkt tot 10% van het geplaatste kapitaal, verhoogd met een additionele 10% van het geplaatste kapitaal indien de uitgifte geschiedt in het kader van een fusie of overname. Voor een uitgebreide toelichting op dit voorstel verwijst de voorzitter naar de toelichting op de agenda van deze vergadering.

De voorzitter vraagt wie het woord wenst. Aangezien niemand het woord wenst, gaat de voorzitter over tot stemming. Hij begint met de tegenstemmers en met degenen die zich van stemming wensen te onthouden. Hij vraagt eerst degenen die tegenstemmen om hun hand op te steken. Dan vraagt hij degenen die zich van stemming wensen te onthouden om hun hand op te steken. De voorzitter constateert dat er geen tegenstemmen of onthoudingen zijn en dat het voorstel om de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen te verlengen met algemene stemmen is aangenomen.

9b) Verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur om het voorkeursrecht te beperken of uit te sluiten bij de uitgifte van gewone aandelen

De voorzitter stelt voor de bevoegdheid van de Raad van Bestuur om het voorkeursrecht te beperken of uit te sluiten bij de uitgifte van gewone aandelen te verlengen tot 18 maanden na de datum van deze jaarvergadering. Dit is geregeld in artikel 7 van de statuten van Van Lanschot N.V. Dit voorstel houdt ook de bevoegdheid in om het voorkeursrecht te beperken of uit te sluiten bij het verlenen van rechten tot het nemen van deze aandelen. Het voorstel beperkt deze bevoegdheid tot een bedrag aan aandelen dat gelijk is aan 10% van het geplaatste kapitaal, te verhogen met een additionele 10% van het geplaatste kapitaal, indien de uitgifte geschiedt in het kader van een fusie of overname. Voor een uitgebreide toelichting op dit voorstel verwijst de voorzitter naar de toelichting op de agenda van deze vergadering.

De voorzitter vraagt wie hij het woord kan geven. Niemand wenst het woord waarop de voorzitter overgaat tot stemming. Hij begint met de tegenstemmers en met degenen die zich van stemming wensen te onthouden. Hij vraagt eerst degenen die tegenstemmen om hun hand op te steken. Dan vraagt hij degenen die zich van stemming wensen te onthouden om hun hand op te steken. De voorzitter constateert dat er geen tegenstemmen of onthoudingen zijn en dat het voorstel om de bevoegdheid van de Raad van Bestuur te verlengen om het voorkeursrecht te beperken of uit te sluiten bij de uitgifte van gewone aandelen, met algemene stemmen is aangenomen.

De voorzitter gaat over naar het laatste agendapunt.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter vraagt of iemand in de rondvraag iets naar voren wilt brengen.

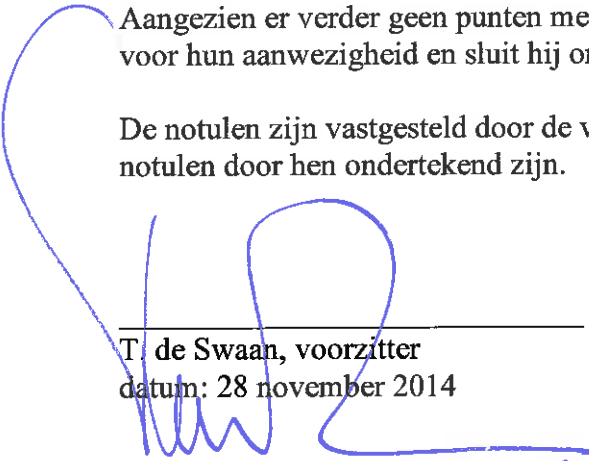
De heer Hans van de Ven vraagt het woord. Hij is directeur van LDDM Holding en geeft aan dat hij deze gelegenheid wil gebruiken om de directie en het hele personeel van de bank te bedanken voor een jaar dat er heel anders uit zag dan vorig jaar. De dividenduitkering is hervat en uit die hervatting blijkt volgens hem veel. De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen spreken daarmee hun vertrouwen uit over wat zij aan het doen zijn en over de toekomst van de bank. Hij voegt hieraan toe dat bij consistent dividendbeleid het moeilijk zal zijn om volgend jaar een reden te verzinnen om geen dividend uit te keren. Hij benadrukt dat LDDM Holding blij is met de ontwikkelingen en dat zij de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen wil aanmoedigen om hiermee door te gaan. Ze zijn volgens hem op de goede weg. De voorzitter dankt de heer Van de Ven voor deze bemoedigende woorden.

De heer Smit van de VEB heeft nog een vraag over de stembriefjes die hij bij de ingang van de zaal ontving. Hij vraagt waar deze voor bedoeld zijn nu de stemming tijdens deze vergadering gelukkig bij eenvoudige handopsteking geschiedde.

De voorzitter antwoordt dat als het aantal tegenstemmers dicht bij het aantal voorstemmers komt en hij daardoor niet meer gemakkelijk kan overzien of het voorstel is aangenomen of is verworpen, hij de aanwezigen moet vragen om schriftelijk hun stem uit te brengen. Daarvoor zijn de stembriefjes, legt de voorzitter uit.

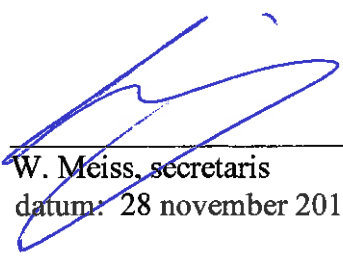
Aangezien er verder geen punten meer worden opgebracht, dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun aanwezigheid en sluit hij om 16.05 uur de vergadering.

De notulen zijn vastgesteld door de voorzitter en de secretaris ten blijke waarvan deze notulen door hen ondertekend zijn.

T. de Swaan, voorzitter
datum: 28 november 2014

W. Meiss, secretaris
datum: 28 november 2014